

RandKrant

M A A N D B L A D

VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

800.000 bloeiende bloembollen
in Groot-Bijgaarden

Vilvoorde krijgt een nieuw hart

Enquête over uitgaansgedrag van jongeren:
veilig thuis raken blijft pijnpunt

Waardig museum voor
Tervurense schildersschool

Vlaamse rand: stedelijk gebied of buitengebied?

Op 4 of 18 mei bespreekt de Vlaams-Brabantse provincieraad het voorstel tot ruimtelijk structuurplan Vlaams-Brabant, een werkstuk waar liefst 8 jaar voorbereiding aan voorafging. Als de raad en de bevoegde minister het hebben goedgekeurd, kunnen via provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen wijzigingen worden aangebracht aan de gewestplannen. Het zal ook dienen als toetssteen voor de beoordeling van gemeentelijke structuurplannen.

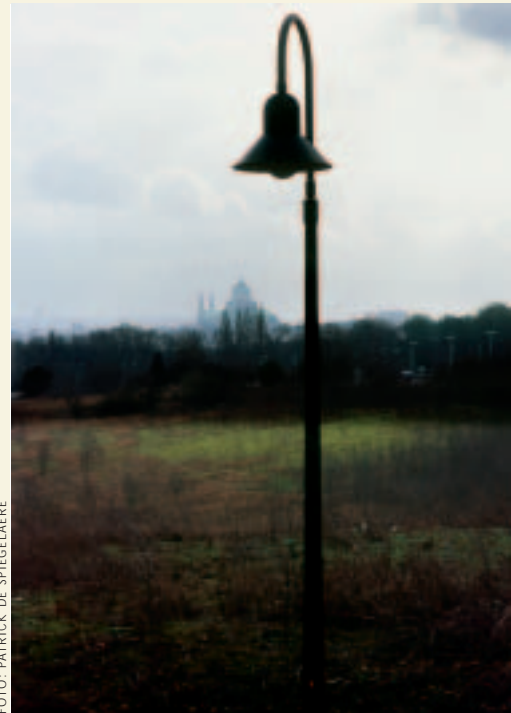
In het kader van het openbaar onderzoek over dit plan werden eind vorig jaar 1.035 bezwaarschriften ingediend. Het Halle-Vilvoorde Komitee, een koepel van verenigingen die ijvert voor het groen en Vlaams karakter van de regio, diende er 199 in samen met 900 handtekeningen. Het belangrijkste bezwaar van het komitee is dat dit plan de regio die aan Brussel grenst, onderbrengt in 'het Vlaams stedelijk gebied rond Brussel'. Het komitee eist dat dit 'buitengebied' wordt. In vergelijking met een stedelijk gebied zouden in zo'n welomschreven buitengebied veel minder ontwikkelingen op het vlak van wonen en werken mogelijk zijn.

Concentratie van nieuwe woningen

Volgens het komitee bestaat dit 'Vlaams stedelijk gebied rond Brussel' in de praktijk niet en wordt door de introductie van dit begrip de deur opengezet voor verdere verstedelijking. Het vreest vooral voor een concentratie van nieuwe woningen via verhoging van het aantal toegelaten bouwlagen, wat zal leiden tot toenemende migratie uit Brussel en dienvolgende de verdere verfransing van de rand. De vereniging van het begrip groene gordel tot een ring van parken en kastelen rond Brussel doet voorts afbreuk aan het gewestplan uit de jaren '70, dat verdere concentratie van bebouwing in dit gebied aan banden wilde leggen. Het komitee ziet zich gesteund door een recente enquête bij 1.003 inwoners in Halle-Vilvoorde waaruit blijkt dat 81,9 procent van de Nederlandstaligen en 26,1 procent van de Franstaligen een beleid willen dat verfransing afremt.

Hilda Stoop, ambtenaar van de provinciale commissie ruimtelijke ordening (Procoro), wijst erop dat het Vlaams Gewest bevoegd is voor de afbakening van dit Vlaams stedelijk gebied. Dit is nog niet gebeurd, wat bij veel gemeenten ergernis opwekt omdat ze zelf niet verder kunnen met hun structuurplanning. Het gebied grenzend aan Brussel gaan beschouwen als een buitengebied zoals het Halle-Vilvoorde Komitee wil, klopt volgens haar niet met de realiteit van dit verstedelijkt gebied. 'In haar advies vraagt de Procoro dat binnen dit gebied voldoende rekening wordt gehouden met de lokale diversiteiten, maar ook dat de uitstraling van Brussel zo positief mogelijk benut zou worden. We zijn er natuurlijk voor om de Vlaamse identiteit van dit gebied te beschermen, maar we kunnen geen muur bouwen rond Brussel.'

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Afbakening op komst

Het Vlaams Gewest gaat volgens Roger Liekens, hoofd van de Afdeling Ruimtelijke Planning, binnenkort de opdracht voor de afbakening van dit 'Vlaams stedelijk gebied rond Brussel' toewijzen aan een studiebureau. Gehoopt wordt dit tegen eind 2005 te kunnen afronden. In die periode zal een openbaar onderzoek worden georganiseerd en nauw overlegd worden met de gemeenten en de provincie. 'Dit stedelijk gebied moet een andere invulling krijgen dan deze van Antwerpen of Gent. Het situeert zich rond de Brusselse agglomeratie maar bezit eigen ontwikkelingsperspectieven en gevoeligheden. Open ruimten zullen hier beter beschermd worden dan elders, maar anderzijds moeten voor economische ontwikkelingen zoals in Machelen en Zaventem kansen gecreëerd worden', aldus Liekens. Volgens gedeputeerde Julien Dekeyser (VLD) die bevoegd is voor ruimtelijke ordening, bereidt de provincie momenteel al een advies voor ten aanzien van de afbakening van het 'Vlaams stedelijk gebied rond Brussel'. 'Geen overdreven huisvesting, verstedelijking en industrialisering en zoveel mogelijk vrijwaring van open gebieden zijn onze voorname bekommernissen voor deze regio', aldus Dekeyser.

Luc Vanheerentals

Flemish periphery: urban area or outer area?

Before long the Flemish-Brabant provincial council will be discussing the proposal for a provincial spatial structure plan that has been worked on for 8 years. More than 1,000 objections against this provisional plan have been submitted. The most important concern is that the region that borders Brussels is described in the plan as the 'Flemish urban area around Brussels'. Opponents fear that this will lead to a concentration of new homes, increasing migration from Brussels and therefore further Gallicising of the periphery. The demarcation of this 'Flemish urban area around Brussels' has not been fixed at the moment. That is a matter for the Flemish Region, which is hoping to be finished with this by the end of 2005.

inhoud

mei 2004 nr. 5

Vilvoorde krijgt een nieuw hart 4

Binnen vijf jaar zal het centrum van Vilvoorde een ware metamorfose ondergaan dankzij het stadsvernieuwingsproject 'watersite'. Het beslaat een oppervlakte van 100 ha en er is een investering mee gemeoid van ruim 107 miljoen euro (meer dan 4 miljard oude Belgische frank).

Sport in nauwe schoentjes (3) 8 Taal hoeft geen spelbreker te zijn

FiguranDten 10

Marcel Vossen waakt over het groen in de provincie

Uitgaan geen probleem, veilig thuis komen wel 12

Welzijn in de rand (13) 22

Mensen uit de armoede halen is niet zo simpel

FOTO: PAUL GEERTS

Tervuren ziet oude droom in vervulling gaan 26

Het heeft meer dan 70 jaar geduurd, maar met de restauratie en nieuwbouw van het Hof van Melijn heeft Tervuren eindelijk een onderdak voor de werken van zijn internationaal gereputeerde landschapsschilders.

en ook nog Van Asse tot Zaventem 6 Zonder omwegen 24

Van huizen en tuinen 25 RestauranDt 28 Gemengde gevoelens 32

Floris' kijk op de leuke kant van de rand

Vilvoorde krijgt een nieuw hart

Binnen vijf jaar zal het centrum van Vilvoorde een ware metamorfose ondergaan, want met de realisatie van het stadsvernieuwingsproject 'watersite' krijgt de stad een nieuw hart. Het stadsvernieuwingsproject wordt gezien als een hefboom in de stadsontwikkeling en heeft als doel de hele Vilvoordse kanaalzone te laten heropleven.

Geert Conaerts, het hoofd van de dienst stedelijke ontwikkeling, noemt 'watersite' een van de grootste en wellicht meest ambitieuze projecten uit de Vilvoordse geschiedenis. 'Het gaat om een investering van 107,4 miljoen euro (zeg maar ongeveer 4 miljard oude Belgische frank). De realisatie van het project is alleen mogelijk dankzij een ruime inbreng van de privé-sector in het kader van een formule van publiek-private samenwerking. Van op de grote brug over het Zeekanaal heb je een goed zicht op een deel van het gebied', legt Conaerts uit. 'Je kijkt naar het vroegere Tuchthuis dat werd opgetrokken in de 18de eeuw als modelgevangenis onder Maria-Theresia van Oostenrijk en later ook nog dienst deed als kazerne. Het Tuchthuiscomplex ligt momenteel midden in een desolaat gebied, dat volledig is afgesneden van het stadscentrum. De herbestemming van het Tuchthuis ziet het Vilvoordse stadsbestuur als een speerpunt in een totaalplan dat is uitgewerkt voor het gebied van 100 ha dat zich situeert tussen het Zeekanaal en de spoorlijn Brussel-Mechelen. Het projectgebied loopt onder het viaduct van de Ring door en grenst ten zuiden aan Machelen en Brussel.'

Tuchthuis is hoeksteen

'Gelet op de grootschaligheid wordt het stadsvernieuwingsproject in verschillende fases aangepakt', verduidelijkt Geert Conaerts. 'De zone met het Tuchthuis, die trouwens het dichtst bij het stadscentrum ligt, komt het eerst aan bod in de stadsvernieuwing. In het concept van het Nederlandse studie bureau West 8 wordt de zone opgevat als één groot parkachtig gebied waarin gebouwen worden ingeplant. Er is met andere woorden veel aandacht voor groen, water en open ruimte. De hoeksteen in het herwaarderingsplan is ongetwijfeld het oude Tuchthuis. Het is een indrukwekkend gebouw, maar oorspronkelijk was het een nog veel groter complex. De dienst Monumenten en Landschappen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap is nu met de procedure gestart om dat uniek bouwkundig erfgoed te beschermen en te restaureren. Monumenten en Landschappen baseert zich hiervoor op een bouwkundig-historische studie die eerder is opgemaakt door de stad Vilvoorde. In de nieuwe bestemming worden verschillende functies van wonen, werken en recreatie verweven, maar het hoofddaccent ligt op kwali-

Jean-Luc Dehaene in het Tuchthuiscomplex

FOTO: EDGARD AISTENS

De herbestemming van het oude Tuchthuiscomplex is de speerpunt in het totaalplan dat is uitgewerkt voor een gebied van 100 ha dat ligt tussen het Zeekanaal en de spoorlijn Brussel-Mechelen

tatieve huisvesting en kantoren.

Een deel van het Tuchthuis - de linkervleugel - zal worden ingericht als museum. De structuur van de kleine cellen, waarin gevangenen zaten opgesloten, wordt daarbij bewaard. De middelste vleugel krijgt een economische en commerciële functie: er zijn verschillende mogelijkheden zoals een hotel en kantoren. De rechtervleugel zal na de restauratie onderdak bieden aan sociaal-culturele organisaties. De vroegere binnenplaats van het Tuch-

huis wordt eveneens in ere hersteld, of toch tenminste de herinnering daaraan. Tussen het Tuchthuis en het Zeekanaal worden een nieuw plein en een verbindingsweg aangelegd waarlangs ook woningen worden gebouwd.'

Water in de stad

'Watersite' is niet toevallig gekozen als naam voor het stadsvernieuwingsproject want water was tot nu afwezig in het stadsbeeld van Vilvoorde. Daar komt binnenkort verandering in. De Zenne, het Zeekanaal en de Lobbeek worden als het ware de kransslagaders in het stadsvernieuwingsgebied. Om de geurhinder van de sterk vervuilde Zenne voor de stad tegen te gaan, werd de rivier recent nog gedeeltelijk omgeleid en ook overwelfd. De overblijvende dode Zenne-arm wordt evenwel niet dichtgegooid; hij wordt aange-

legd als vijver en vormt zo een belangrijk landschapselement. Niet onbelangrijk is dat het Brussels Gewest een groot waterzuiveringsstation bouwt ten noorden van Brussel zodat het Brusselse afvalwater wordt gezuiverd en niet langer de Zenne zal vervuilen. Net als de Lobbeek wordt ook het Zeekanaal geïntegreerd in het project. De Steenkaai aan het Zeekanaal wordt omgetoverd tot een promenade die uitsluitend toegankelijk zal zijn voor voetgangers en fietsers. Er komt ook een aanlegsteiger voor pleziervaartuigen die een snelle verbinding mogelijk maakt met het recreatiedomein Drie Fontein. Een bijzonder aandachtspunt tenslotte is de ontsluiting van de watersite. Met dat doel wordt de Havenstraat heraangelegd en aangesloten op een rotonde aan de Schaarbeeklei.

Drie partners

Geert Conaerts benadrukt dat de Vlaamse overheid een belangrijke financiële injectie gaf ten behoeve van de herwaardering van deze oude industriële site die door de zware industrie sterk werd vervuild. 'Ook al vertegenwoordigt de subsidie van 2,6 miljoen euro van de Vlaamse overheid maar een fractie van het benodigde kapitaal, toch gaf ze daarmee een belangrijke impuls. In de subsidievereisten voor de stadsvernieuwing wordt bepaald dat het moet gaan om vernieuwende stadsherwaardering waarin verschillende functies verweven zijn. Andere subsidiecriteria zijn een kwalitatieve ruimtelijke ordening en een samenwerking tussen publieke en privé-partners. In Vilvoorde werd aan al die voorwaarden voldaan', stipt Conaerts aan.

Het Tuchthuis in de 18e eeuw

Nouveau cœur pour Vilvorde

Dans cinq ans, le centre de Vilvorde subira une véritable métamorphose car, avec la réalisation du projet de rénovation urbaine 'watersite', la ville se verra doter d'un nouveau cœur. Le projet de rénovation urbaine est considéré comme un levier du développement urbain et a pour but de faire revivre la zone du canal de Vilvorde. La priorité du plan global pour la zone de 100 ha qui se situe entre le canal maritime et la ligne ferroviaire Bruxelles-Malines est la réaffectation de la Prison qui est actuellement entièrement isolée du centre-ville. Ce n'est pas par hasard que le projet a été baptisé 'Watersite'; jusqu'à présent l'eau était absente du paysage urbain de Vilvorde, mais les choses vont bientôt changer car la Senne, le Canal maritime et le Lobbeek deviendront en quelque sorte les artères coronaires de la zone de rénovation urbaine. Le coût total du projet, dont les premières réalisations seront visibles en 2006, est estimé à EUR 107,4 millions.

Het geplande stadsvernieuwingproject

De totale kostprijs van het project wordt momenteel geraamd op 107,4 miljoen euro. De privé-sector neemt daarvan 81,2 miljoen voor zijn rekening. Zowel het stadsbestuur als de NV Zeekanaal, die samen eigenaar zijn van de gronden en gebouwen, werken met erfpachtovereenkomsten. Op die manier kunnen ze inkomsten verwerven om te investeren in de infrastructuur voor het gebied. Op termijn zorgt de stadsherwaardering ook voor andere financiële voordelen, zoals bijkomende werkgelegenheid en inkomsten uit onroerende goederen die eigenaars van bedrijven en appartementen aan de gemeente moeten betalen. Voor de stadskas komt dit hele project dus in feite neer op een financiële nuloperatie.

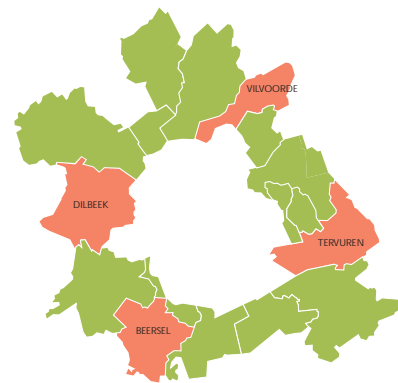
'De reconversie van het gebied wordt een zaak van lange adem', waarschuwt Geert Conaerts. 'Het stadsbestuur voert de regie over het project dat centraal wordt gestuurd door een samenwerkingsverband van drie partners: het stadsbestuur, de NV Zeekanaal en de privé-vennootschap Watersteen. De twee publieke partners zijn het stadsbestuur en de NV Zeekanaal, die de waterweg beheert en ook eigenaar is van een aantal terreinen. De stuurgroep wordt voorgezeten door burgemeester Jean-Luc Dehaene. Het is trouwens mede door zijn stuwende kracht dat vaart wordt gezet achter het watersite project. Er is een consensus onder alle politieke partijen om dit belangrijke herwaarderingproject te verwezenlijken. Ook de gemeentelijke commissie voor de ruimtelijke ordening (gecoro) leverde terzake een positief advies af.'

Uitkijken naar 2006

'Hoever het nu staat? Er is al een lange weg afgelegd', vindt Geert Conaerts. 'Op basis van het goedgekeurde masterplan voor het herwaarderinggebied en het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan worden nu de ruimtelijke uitvoeringsplannen klaargestoomd. In de tussentijd moet het stadsbestuur nog een oplossing vinden voor een aantal gemeentelijke diensten en enkele verenigingen die tot nu toe hun vaste stek hadden in het Tuchthuiscomplex. Het herlokaliseren van de gemeentelijke diensten en de verenigingen moet tegen 2005 zijn geregeld. De eerste realisaties van het watersite project zullen in 2006 zichtbaar zijn, zoals de sanering en heraanleg van de dode Zenne-arm, de heraanleg van de Tuchthuisstraat en de start van de restauratie van het Tuchthuiscomplex. We merken overigens dat het stadsvernieuwingproject klaarblijkelijk aanstekelijk werkt, want er dienen zich nu al organisaties en bedrijven aan die willen investeren in de kanaalzone.'

Gerard Hautekeur

VAN ASSE TOT ZAVENTEM

HALLE-VILVOORDE

Gewestelijk Expresnet start in 2006

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Er wordt al meer dan tien jaar gepraat over het Gewestelijk Expresnet (GEN), maar nu komt er eindelijk schot in de zaak. Het GEN moet het openbaar vervoer rond Brussel en van en naar

de hoofdstad drastisch verbeteren. 'Tegen december 2006 zullen er vanuit de stations van Leuven, Dendermonde, Mechelen, Eigenbrakel, Louvain-la-Neuve en Halle twee GEN-treinen

per uur rijden die meer dan twintig stations in de regio Halle-Vilvoorde bedienen', legt federaal minister van Overheidsbedrijven Johan Vande Lanotte uit. 'Bij de start van het project eind 2006 zal er nog met traditionele treinen gereden worden. Vanaf eind 2008 worden die geleidelijk vervangen door nieuwe GEN-treinstellen. Die treinstellen zullen ook makkelijk toegankelijk zijn voor mensen met een handicap en zijn eigenlijk een kruising tussen een trein en een tram.' De federale regering zal tot 2010 de exploitatietekorten

van het GEN voor haar rekening nemen. Ook voor het Diabolo-project dat voor een snellere verbinding met de luchthaven van Zaventem moet zorgen, heeft de regering het licht op groen gezet. 'Dankzij het Diabolo-project zullen passagiers veel sneller naar de luchthaven kunnen sporen dan nu het geval is. Zo zal de rit vanuit Leuven nog maar 14 minuten duren, terwijl dat er nu 56 zijn. Het project moet in 2010 gerealiseerd zijn', besluit Vande Lanotte. **TD**

VILVOORDE

Handelscentrum nog beter beveiligd

De stad Vilvoorde wil samen met de handelaars en de lokale politie de criminaliteit in het handelscentrum een halt toeroepen. 'Naar aanleiding van een aantal diefstallen en overvallen in de zomer van vorig jaar werd gestart met dagelijkse patrouilles te voet van de lokale politie. Daar gaan we mee door en er komen ook nieuwe maatregelen', zegt korpsschef Frits Coenen

van de politiezone Vilvoorde-Machelen. 'Lokale handelaars die hun zaak beveiligen tegen inbraak kunnen van de stad Vilvoorde een kwart van de kosten terugkrijgen met een maximum van 250 euro.' Het stadsbestuur stelt ook voor om in het handelscentrum een buurtinformatienetwerk (BIN) op te richten. 'Dankzij dat netwerk kunnen de handelaars elkaar op de

hoogte brengen van verdachte gedragingen en misdrijven en kunnen er ook preventietips worden verspreid.' Binnenkort start eveneens een experiment met camerabewaking in het Vilvoordse handelscentrum. 'Een maand lang zullen camera's worden geplaatst in de Leuvensestraat

en de Mechelsestraat. Zo krijgen we een objectief beeld van wat er in die straten allemaal gebeurt en slagen we er misschien in criminelen af te schrikken en zo diefstallen te voorkomen. Na een maand zal het experiment worden geëvalueerd', besluit Frits Coenen. **TD**

DILBEEK

Gordel voor mountainbikers

Dilbeek heeft sinds kort zijn eigen erkende mountainbikeroute. Het parcours bestaat uit drie lussen. 'De groene lus is 20 kilometer lang en vrij gemakkelijk. De blauwe lus is 18 kilometer lang, maar vereist toch al wat meer ervaren benen. Voor de getrainde mountainbikers is er de rode lus van 25 kilometer, met kuitenbijters als de Thaborberg, de Vlazendaal en de Snikberg', legt Dilbeeks sportfunctionaris Boudewijn Vanermen uit. Wie nog meer kilometers wil afma-

len, kan de verschillende lussen combineren. Er zijn ook verbindingen met de parcoursen van Lennik en Sint-Pieters-Leeuw. 'Ik hoop dat nog andere gemeenten uit de regio bij dit initiatief zullen aansluiten', zegt Boudewijn Vanermen. 'Ik droom van één grote lus rond Brussel, een soort gordel voor mountainbikers.' Voor meer info over de Dilbeekse mountainbikeroute: tel. 02-569 76 34, of surf naar www.bloso.be of www.mtbroutes.be

FOTO: PASCAL VIGNERON

De Leuvensestraat in Vilvoorde

Herrie over Franstalige oproepingsbrieven

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Toine De Coninck

Gedeputeerde Toine De Coninck (SP.A), bevoegd voor het Vlaams karakter van de provincie, is boos op federaal minister van Binnenlandse Zaken Patrick Dewael. Dewael liet enkele weken geleden weten dat de gemeentebesturen van de facilititeitengemeenten ten behoeve van de komende verkiezingen de oproepingsbrieven volgens taal-aanhoorigheid mogen versturen. 'Anderhalf jaar geleden, tijdens een feestviering van de vzw 'de Rand' pleitte Dewael als Vlaams minister-president nog voor de afschaffing van de facilitieit-

ten. Nu zegt hij als federaal minister van Binnenlandse Zaken dat de facilititeitengemeenten de omzendbrief Peeters zomaar naast zich neer mogen leggen en dat de oproepingsbrieven niet eerst in het Nederlands moeten worden verstuurd. Ik begrijp dat niet. Het maakt de situatie er alleen maar onduidelijker op. Bovendien is het voor de Frans-

taligen een bijkomend argument om de zaken nog verder op de spits te drijven', aldus Toine De Coninck. Ook de Vlaamse gemeentemandatarissen van Sint-Genesius-Rode zijn niet te spreken over het standpunt van minister Dewael. De Franstalige meerderheid in de gemeenteraad heeft intussen beslist om de brieven te versturen volgens taal-aanhoorigheid. De Vlaamse oppositie zal daartegen klacht neerleggen. **TD**

VOSSEM

Omstreden waterzuiveringsinstallatie

Het dossier voor de bouw van een rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) in Vossem (Tervuren) sleept al 12 jaar aan. De geplande RWZI moet het afvalwater zuiveren van 17.000 mensen uit Tervuren, Duisburg en Vossem dat nu nog rechtstreeks in het riviertje de Voer wordt geloosd. De stad Leuven, waar de vuile Voer in de Dijle uitmondt, dringt al lang aan op de bouw van zo'n RWZI. Tot op heden zonder succes, want een plaatselijk actiecomité uit Vossem weert zich als een duivel in een wijwatervat tegen de geplande installatie. Die zou niet alleen geur- en geluidshinder veroorzaken, maar ook een potentieel besmettings- en overstromingsgevaar inhouden. Aquafin kwam vorige maand met een compleet nieuw ontwerp voor de dag waarin

maximaal rekening wordt gehouden met de bezwaren van de omwonenden. Het afvalwater zal worden verzameld in een collector langs de Voer aan de Dorpsstraat in Vossem en via een nog te bouwen pompstation worden opgepompt naar de 20 meter hoger gelegen Flosstraat, waar het in een RWZI zal worden gezuiverd en nadien opnieuw in de Voer wordt geloosd. De hele installatie wordt overkapt en de lucht wordt afgezogen en behandeld zodat geen geur- noch geluidshinder te vrezen valt. Aquafin heeft de nodige vergunningen voor de bouw van de RWZI inmiddels aangevraagd. Of die ook worden toegekend, valt af te wachten, want volgens het strijdbare actiecomité zit er nog altijd een luchtje aan de nieuwe plannen. **LV**

DE KORTSTONDIGE ZELFSTANDIGHEID VAN LOT

Bij de fusie van gemeenten in 1977 werd Lot samen met Alsemberg, Beersel, Dworp en Huizingen samengevoegd. Amper 50 jaar voordien was Lot zelfstandig geworden. Na Wereldoorlog I wilden de Lottenaars hun eigen zaken beredderen. Dat lukte hen in 1927, toen 292 ha van Sint-Pieters-Leeuw werden samengevoegd met 214 ha van de gemeente Dworp. Zo'n 1.600 inwoners uit Leeuw met naar schatting 2.000 inwoners uit Dworp mochten zich voortaan inwoners van de zelfstandige gemeente Lot noemen.

Het oude Lot is ontstaan rond een 'laak', een laag gelegen open plek in het bos nabij de Zenne. In de 19de eeuw was Lot een onooglijke wijk, nog geen 300 ha groot, in een uithoek van Sint-Pieters-Leeuw. Lot profiteerde van de toenemende industrialisering en groeide uit tot een nijverheids- en woondorp aan de Zenne, het kanaal Brussel-Charleroi en de spoorlijn Brussel-Bergen en telt nu zo'n kleine 4.250 inwoners.

Karakteristiek voor Lot zijn de mooie, rijkelijke huizen, kasteeltjes haast, waar vroeger de fabriekseigenaars woonden, en de vaak fraai gerestaureerde en gemoderniseerde arbeiderswijken van voorheen.

Hoewel de gemeente ligt ingesnoerd tussen drukke verkeersassen, is er nog veel natuurschoon behouden gebleven. Via het oosten van het dorp kom je in een mooi Zennelandschap, het 'Bruegelreservaat', dat aansluit bij Beersel en Ruisbroek. Vlak aan de oevers van de rivier staan nog resten van de fabrieken van weleer, een laadbrug, een sluis, nu overwoekerd door welig tierend onkruid. Het zijn sfeervolle plekken waar je als wandelaar beslist van kunt genieten.

FOTO: PASCAL VIGNERON

Jaak Ockeley

FOTO: PASCAL VIGNERON

Taal hoeft geen spelbreker te zijn

Bovenop de klassieke kopzorgen zoals het vinden van geschikte infrastructuur, het vergaren van de nodige financiële middelen en het aantrekken van gekwalificeerde trainers en enthousiaste vrijwilligers, worden sportclubs in de rand ook vaak geconfronteerd met een taalprobleem. Almaar meer anders-taligen vinden de weg naar Nederlandstalige sportclubs, waardoor het Nederlands als voertaal soms in de verdrukking dreigt te komen. In de West- en Zuidrand, waar Rand-Krant deze maand poolhoogte ging nemen, wordt door gemeentelijke mandatarissen en clubbesturen uiteenlopend gereageerd op deze taalkwestie.

‘Toen ik in 1985 sportfunctionaris werd in Dilbeek was mijn eerste opdracht het opmaken van een behoeftestudie. Uit een rondvraag bij de sportclubs bleek dat een overdekte sporthal bij iedereen bovenaan op het verlanglijstje stond, maar die is er nog altijd niet’, zegt sectorcoördinator sport, jeugd en cultuur, Marianne Vanden Houte. ‘In de deelgemeenten Groot-Bijgaarden, Schepdaal en Itterbeek is er al wel een overdekte sportinfrastructuur, maar dat is onvoldoende. Heel wat Dilbeekse clubs moeten nog altijd buiten de gemeente een zaal huren en dat kost natuurlijk een smak geld.’ Om de situatie het hoofd te bieden, voerden sommige Dilbeekse sportclubs noodgedwongen een ledenstop in, ook voor jongeren. Marianne Vanden Houte is daar niet

gelukkig mee. ‘Hoe kun je mensen nu warm maken voor sport als die tegelijk geconfronteerd worden met een ontoereikende infrastructuur? Hun enthousiasme wordt zo in de kiem gesmoord en onze geloofwaardigheid komt in het gedrang. Ook het zwembad is te klein. We hebben twee bloeiende zwemclubs, maar eentje moet in vijf verschillende baden in de omgeving trainen’, aldus nog Vanden Houte. Het gemeentebestuur weet waar het schoentje wringt, maar zegt over te weinig middelen te beschikken om binnen afzienbare tijd een sporthal neer te zetten, waar toch een forse investering mee gemoeid is.

Ook in Hoeilaart is de vraag groter dan het aanbod, vindt sportfunctionaris Annelies Vroman. ‘Hoeilaart telt nogal wat clubs met veel leden, zoals de turnclub. Maar die kunnen niet zomaar een zaal delen met de basket- of badmintonvereniging. Als sportdienst delen wij zelf in de problemen want we kunnen nauwelijks evenementen organiseren zonder dat dit ten koste gaat van de normale activiteiten van de verenigingen.’

Smeltkroes van nationaliteiten

Een tekort aan gemeentelijke infrastructuur heeft zeker niet altijd een negatieve weerslag op het wel en wee van sportclubs. Dat bewijst de internationale hockey- en tennisclub Oranje uit Hoeilaart die het toonbeeld is van een bloeiende club. De vereniging werd 37 jaar geleden opgericht en telt inmiddels 650 leden.

Alles begon met de Nederlandse ouders van leerlingen aan het atheneum van Etterbeek, vertelt voorzitter Gerard Krol. ‘Hockey is een nationale sport in Nederland, maar in België eerder zeldzaam. Toen we ontdekten dat er toch een nationale competitie bestond, hebben we besloten een club op te richten. We legden destijds zelfs eigenhandig en met eigen financiële middelen onze terreinen aan. Dat gebeurde eerst in Mechelen en Waver. Uiteindelijk kon onze club terecht op een terrein in Hoeilaart dat vrij kwam omdat het slecht ging in de druiventeelt.’

Ondertussen heeft Oranje drie hockeyvelden in de gemeente en ook enkele tennisbanen, om eens een andere sport te kunnen aanbieden. De club valt niet alleen op door het grote ledental, Oranje heeft ook een uitgesproken internationale uitstraling. ‘We zijn geen Nederlandse club, hoewel zowat 55 procent van onze leden die nationaliteit heeft. Daarnaast hebben we veel Britse en Ierse leden en ook heel wat Belgen, gezien onze samenwerking met de lokale scholen’, zegt Gerard Krol.

Ondanks het amalgaam van nationaliteiten is taal niet echt een probleem bij Oranje. ‘De trainingen gebeuren in het Nederlands. Ouders maken er een punt van dat hun kinderen Nederlands leren en de lokale scholen proberen al twee jaar het aantal Franstalige leerlingen binnen de perken te houden omdat er te veel zijn. Nederlands leren in de sportclub is dan een goed alternatief’, verduidelijkt voorzitter Krol. ‘Onze drie- tot viertalige trainers gebruiken vooral

Gerard Krol

bij jonge kinderen af en toe een andere taal dan het Nederlands. Maar op zich vormt taal bij ons niet echt een probleem. Door die mix aan culturen zoeken de leden een algemene communicatietaal en dat is doorgaans het Nederlands.'

Ledenstop voor anderstaligen

De Hoeilaartse sportfunctionaris Annelies Vroman is van mening dat het probleem van de anderstaligen vooral politiek wordt gespeeld. 'Ik vind taal eerder cultureel dan sportief gebonden. Sport moet het taalgebruik overstijgen.' Maar in Beersel denken ze daar anders over. Vorig jaar kregen alle verenigingen een brief met de vraag het Nederlands als voertaal te gebruiken. 'Vooral de voetbalclubs tellen nogal wat anderstalige leden', signaleert sportfunctionaris An Vanderbeken. 'Voor de club zelf is dat allicht niet echt een probleem, maar het personeel van de sportdienst en de uitbaters van de sportinfrastructuur werden er al op negatieve manier mee geconfronteerd. Het gebeurt wel vaker dat we worden uitgemaakt voor racist omdat we de anderstaligen aanspreken in het Nederlands. En dan heb ik het zowel over acht- als over veertigjarigen.' Jean-Pierre Van Driessche, voorzitter van de sportraad, vreest zelfs dat sportverenigingen een anderstalige ledenstop zullen moeten hanteren om de balans opnieuw wat in evenwicht te krijgen. De sportregio Vlaams-Brabantse Ardennen, waar naast Kraainem, Wezembeek-Oppem, Zaventem, Tervuren, Huldenberg en Overijse ook Hoeilaart deel van uitmaakt, publiceerde vorig jaar als enige sportregio een brochure met een overzicht van het aanbod van Nederlandstalige sportclubs voor de jeugd. De brochure kwam er nadat schooldirecties werden overstelpt met vragen over het Nederlandstalig sportaanbod voor jongeren. Dat neemt niet weg dat heel wat Nederlandstaligen in de rand hun heil zoeken bij een anderstalige sportclub. Internationale scholen trekken bijvoorbeeld tal van Nederlandstaligen aan die honkbal of baseball willen beoefenen omdat ze daarvoor in de meeste gemeenten niet terecht kunnen. Net zoals voor culturele activiteiten zijn randbewoners dus niet (altijd) taal- en honkvast als ze hun favoriete sport willen beoefenen.

Professionalisering kost veel geld

Soms moet je het geluk al eens aan je zijde hebben, en dat is bij sportverenigingen niet anders. De meeste verenigingen hebben het bijvoorbeeld moeilijk om gekwalificeerde trainers te vinden, maar dat probleem geldt hoegenaamd niet voor Oranje. 'We werken nauw samen met de tophockeyclub van Leuven. Die club heeft maar één terrein en maakt daarom gebruik van onze infrastructuur', vertelt Gerard Krol. 'Dat levert ons meteen een groot potentieel aan trainers op. Hun spelers zijn tussen 18 en 24 jaar en spelen in eerste nationale waardoor ze met hun ervaring onze jeugd perfect kunnen coachen.'

Oranje mag dan al een groot aantal leden hebben, toch organiseert de club nog altijd feestjes om geld in het laatje te krijgen. 'Een gezamenlijk doel nastreven, zoals de financie-

FOTO: PASCAL VIGNERON

ring van een nieuw clubhuis, is niet onbelangrijk in een vereniging', benadrukt Gerard Krol. 'Ik merk als voorzitter van de sportraad in Hoeilaart dat al te weinig clubs dat doorhebben en mooie kansen onbenut laten.' Nogal wat verenigingen rekenen in de eerste plaats op gemeentelijke subsidies. In Beersel komt die betoelaging volgens sportfunctionaris An Vanderbeken neer op een nuloperatie. De subsidie komt overeen met de huur die de verenigingen moeten betalen voor het gebruik van de gemeentelijke infrastructuur.

Steeds meer anderstaligen vinden de weg naar Nederlandstalige sportclubs, waardoor het Nederlands als voertaal in de verdrukking dreigt te komen

'Verenigingen die niets extra organiseren om de kas te vullen, kunnen niet rondkomen', constateert Vanderbeken. 'Alleen bij het damesturnen hebben ze geen financiële problemen, maar de andere clubs die aan wedstrijden deelnemen, hebben altijd geld

te kort. De volleyclub organiseert bijvoorbeeld drie keer per jaar een eefstijntje en een fuif. Zij kopen soms spelers en hebben dus veel centen nodig. Op den duur worden het bijna professionele clubs. Als die professionalisering er niet zou zijn, dan zou het financieel beheer heel wat minder hoofdbreken kosten.'

In Sint-Pieters-Leeuw hebben de eefstijntjes en andere nevenactiviteiten van sportclubs steeds minder succes. 'Er treedt een zekere verzadiging op', constateert sportfunctionaris Caroline Putman. 'Bovendien vinden de clubs almaar moeilijker vrijwilligers die deze evenementen mee willen organiseren.' Een verhoging van het lidgeld zou in haar ogen mogelijk enig soelaas kunnen brengen.

'Clubs klagen altijd dat ze te weinig centen hebben', ervaart ook Marianne Vanden Houte in Dilbeek. 'Dilbeek Sport droomt bijvoorbeeld van een stadion met loges, maar ze moeten beseffen dat het niet de taak van de gemeente is om te zorgen voor een volledige professionalisering van hun sportvereniging. Veel van onze sportclubs doen het heel goed, maar die moeten ook roeien met de riemen die ze hebben.'

An Van hamme

Marcel Vossen is een gelukkig man. Als alles naar wens verloopt, worden de Rozentuin van Coloma in Sint-Pieters-Leeuw en de Museumtuin van Gaasbeek, twee van zijn troetelkinderen, flink uitgebreid. Bovendien komt er een 'kenniscentrum' om ook anderen te laten profiteren van de enorme expertise die men daar de laatste jaren heeft opgebouwd over oude fruitsoorten, traditionele snoei vormen en de rozenteelt. Vossen is diensthoofd van de Afdeling 'Bos en Groen' van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap voor de provincie Vlaams-Brabant. In die hoedanigheid is hij verantwoordelijk voor alle domeinen en parken in de provincie die eigendom zijn van de Vlaamse Gemeenschap en is hij ook een van de gangmakers van het prestigieuze en ambitieuze Bruegelproject in de groene gordel rond Brussel. Die groene gordel ligt hem na aan het hart.

'Als kind reed ik elke dag van bij mij thuis in Gooik naar de tuinbouwschool in Anderlecht. Tot in Anderlecht reed ik bij wijze van spreken van de ene tuin naar de andere; die hele streek was vroeger eigenlijk één grote groentetuin. Ik heb dat allemaal zien verdwijnen. Nu ligt daar onder meer het Erasmusziekenhuis. Als ik terugkijk op de evolutie van de laatste dertig jaar en vooruitkijk op de komende dertig jaar, dan hou ik mijn hart vast. Brussel is compleet dichtgeslibt, onder meer door de Europese Unie is er een enorme verstedelijkingsdruk... Dat is niet tegen te houden. Toch denk ik dat het onze plicht is om een aantal open ruimten rond Brussel te bescher-

FOTO: PAUL GEERTS

Marcel Vossen waakt over het groen in de provincie

men. Met de Gewestplannen is de situatie wel enigszins verbeterd, maar ik heb gezien hoe die desalniettemin vaak werden omzeild. De enige manier om groene gebieden in de toekomst te behouden, is dat het Vlaamse Gewest ze aankoopt en er openbaar domein van maakt.'

Marcel Vossen herinnert zich bijvoorbeeld nog zeer goed dat de toenmalige unitaire provincie Brabant het plan had opgevat in Vlezenbeek en Gaasbeek een gebied van 420 hectaren dat aansloot bij de Brusselse agglomeratie, te onteigenen om er een 'Europeanum' aan te leggen, een gigantisch pretpark waar elk Europees land een terrein van 60 ha zou krijgen om de eigen cultuur te tonen. Later waren er ook nog plannen voor de aanleg van een exclusief golfterrein in en rond het park Groenenberg, en zelfs om er een kampeerterrein te vestigen.

'Dankzij het protest van het Actiecomité Pajottenland gingen die plannen niet door en kocht de Vlaamse Gemeenschap in 1981 het huidige Domein Groenenberg. Wij hebben het grootste deel van het park hersteld op basis van de oorspronkelijke plannen uit het begin van de 20ste eeuw. Bedoeling was om de verfijnde parkstructuur van een eeuw geleden weer zichtbaar te maken, maar tegelijk ook de natuurwaarden die hier in de loop der jaren waren ontstaan, te bewaren en verder te ontwikkelen.'

Jong geleerd...

Dat Marcel Vossen in de groensector zou terechtkomen, stond in de sterren geschreven. 'Ik heb het met mijn genen meegekregen', zegt hij al lachend. 'Mijn ouders hadden in de jaren '60 een fruitkwekerij in Leerbeek-Gooik. Ik ben dus een geboren Pajotter. Toen ik 8 of 9 jaar oud was, moest ik elke dag meewerken op de kwekerij. Fruit plukken, snoeien,... Mijn ouders waren echte specialisten die alleen maar topfruit kweekten. Ik herinner me bijvoorbeeld dat we thuis veel trosbessen hadden, Jonkheer van Tets, een vroege variëteit. Die stonden op een zuiderhelling en door heel kort te snoeien waren die bij ons veertien dagen vroeger rijp dan elders. Dat waren enorme trossen. Wij verpakten ze in kleine bakjes die 's avonds werden afgehaald om 's morgens te worden verkocht op de vroegmarkt van Parijs. Wij kregen daarvoor toen 15 frank per 200 gram, wat een enorm bedrag was. Een andere specialiteit waren Doyenné peren en Boscoop appels. Die werden ook heel kort gesnoeid en sterk uitgedund zodat we extra grote vruchten hadden, die bovendien een mooie kleur hadden omdat ze volop zon kregen. Het was echt topfruit dat vooral werd verkocht op de kerstmarkten in Brussel en Parijs. Wat wij ook als eersten hadden, was de Hedelfinger kers, enorm dikke kersen die toen furore maakte op de markten. Ik heb het echt met de paplepel meegekregen.'

Dat Vossen aan de tuinbouwschool in Anderlecht ging studeren, was dus te verwachten. Dat hij de kwekerij van zijn ouders niet overnam en uiteindelijk in de administratie terecht kwam, was dat minder.

'Dat heeft eigenlijk met mijn vrouw te maken. Zij komt eveneens uit een familie van zelfstandigen en had thuis ook altijd moeten meewerken. Toen we trouwden, vonden we dat we al ge-

Marcel Vossen wacht über die Grünflächen in der Provinz

Marcel Vossen ist zufrieden. Wenn alles nach Wunsch geht, werden der Rosengarten von Coloma in Sint-Pieters-Leeuw und der Museumsgarten von Gaasbeek, zwei seiner Hätschelkinder, kräftig erweitert. Außerdem soll ein 'Wissenszentrum' entstehen, um auch andere Menschen von der enormen Expertise profitieren zu lassen, die man dort in den vergangenen Jahren über alte Obstsorten, traditionelle Schnittformen und die Rosenzucht aufgebaut hat. Vossen ist Leiter der Abteilung 'Bos en Groen' (Wald und Grünflächen) im Ministerium der Flämischen Gemeinschaft für die Provinz Vlaams-Brabant. In dieser Eigenschaft ist er für alle Domänen und Parks in der Provinz verantwortlich, die sich im Besitz der Flämischen Gemeinschaft befinden. Außerdem ist er einer der Wegbereiter des prestigeträchtigen Brueghelprojekt im grünen Gürtel rund um Brüssel.

noeg hadden gewerkt, en ook dat we dat onze kinderen wilden besparen. Zo zijn we allebei in de openbare dienst terecht gekomen, maar wel allebei met de mentaliteit van zelfstandigen. Met als resultaat dat ik nu waarschijnlijk méér werk dan wanneer ik een eigen zaak zou hebben gehad.'

Hij werkte eerst voor de Dienst van het Groenplan van de toen nog unitaire Belgische Staat. In die hoedanigheid was hij verantwoordelijk voor een aantal Brusselse parken, waaronder ook het park achter het museum van Tervuren. Na de regionalisering verhuisde hij mee naar het Vlaamse Gewest. Hij betreurt het nog altijd dat hij niet langer verantwoordelijk is voor het park van Tervuren dat volgens hem verschrikkelijk verwaarloosd wordt. Maar hij heeft er wel een hele serie parken en domeinen voor in de plaats gekregen. Zoals het domein van Gaasbeek en het park van Coloma.

Honderd peren- en appelsoorten

Onder zijn impuls werd in Coloma de voorbije jaren een enorme rozencollectie bijeen gebracht. Met meer dan 3.000 rozenvariëteiten op 30.000 struiken is het een van de grootste en uitgebreidste rozentuinen van Europa. 'Hiermee sluiten we aan bij een aantal basisideeën die zijn terug te vinden in alle parken en tuinen die we beheren', zegt Vossen. 'Wij vergasten de bezoekers op het beste uit de sector, met veel interesse voor de geschiedenis en met een grote eerbied voor het leefmilieu in onze verstedelijkte regio. De Rozentuin is interessant voor vaklui, vergast het publiek

op een onvergetelijk kjspektakel en inspireert amateurs om in de eigen tuin aan de slag te gaan.' In Gaasbeek drukte hij de idee van een Museumtuin door.

'Het is geen historische reconstructie van een bestaande tuin, maar veeleer een ontwerp met educatieve doeleinden van hoe zo'n kasteeltuin er vroeger moet hebben uitgezien. Bovendien

'Ik heb het altijd enorm jammer gevonden dat zoveel oude fruitsoorten in de loop der jaren zijn verdwenen'

wilde ik hier een stuk van ons tuinbouwkundig verleden op het gebied van groenten en fruit en van onze hovenierskunst opnieuw tot leven brengen en voor toekomstige generaties bewaren.

FOTO: PAUL GEERTS

Ik heb het altijd enorm jammer gevonden dat zoveel oude fruitsoorten in de loop der jaren zijn verdwenen. In de jaren '60 en '70 zijn hier in de streek tientallen oude boomgaarden omgehakt; de boeren kregen toen zelfs rooipremies van de Europese Unie (EU). De laatste tien à vijftien jaar zijn die oude soorten echter opnieuw in de belangstelling gekomen. Ik was een van de enigen binnen de administratie die die oude variëteiten nog kende en kreeg daar dan ook meer en meer vragen over. Zo is de idee ontstaan om met een kleine collectie te beginnen. Eerst hebben we de oude boomgaard van het kasteel van Coloma opnieuw beplant met hoogstammen.

Er bestaan nu concrete plannen om de Museumtuin van Gaasbeek in de komende jaren gevoelig uit te breiden. Ik zou er graag nog een aantal oude hoogstammen samenbrengen en zo de bestaande peren- en appelcollectie verder uitbreiden. De bedoeling is om op termijn honderd peren- en honderd appelvariëteiten te hebben, zodat onze collectie een echte referentiecollectie wordt. We willen ook nog een aantal traditionele en moderne snoei vormen introduceren. Ik hoop daarmee dit jaar al te kunnen starten. Ook de Rozentuin van Coloma wordt aanzienlijk uitgebreid.'

Kennis doorgeven

'Misschien belangrijker dan die uitbreiding is dat we de Museumtuin van Gaasbeek en de Rozentuin van Coloma ook willen uitbouwen tot echte kenniscentra. Wij hebben hier in de loop der jaren een enorme kennis opgebouwd over oude fruitvariëteiten, traditionele snoeimethoden, de verzorging van rozen,... Als ik ergens mijn kop laat zien, word ik na twee minuten bestormd met vragen: hoe moet ik dat snoeien, hoe moet dit, hoe moet dat, welke variëteit is dat? Wij willen die kennis nu overdragen aan gemeentebesturen, maar ook en vooral aan particulieren. Dat beantwoordt duidelijk aan een behoefte. We willen in de toekomst demonstraties organiseren over kennis van variëteiten, snoeien, onderhoud, we willen mensen opleiden. Dat we die kennis niet konden doorgeven, heb ik altijd als een belangrijk gemis ervaren in Gaasbeek en Coloma. Ik hoop dat ik dat nog kan realiseren.'

Paul Geerts

Uitgaan geen probleem, veilig thuis komen wel

Uit een onderzoek van de socialistische jongerenbeweging Animo blijkt dat negen op tien jongeren gebruik maken van de auto om uit te gaan. Het nachtelijke aanbod aan openbaar vervoer is te gering. In veel gemeenten in Halle-Vilvoorde blijkt er bovendien een nijpend tekort te zijn aan fuiflocaties.

Eind 2003 ondervroeg Animo meer dan 800 jongeren tussen 14 en 26 jaar uit Halle-Vilvoorde over hun uitgaansgedrag. Uit het onderzoek blijkt dat de auto nog steeds het vervoermiddel bij uitstek is. 'Maar liefst 93 procent van de jongeren noemt de auto als het meest gebruikte vervoermiddel om uit te gaan. Als ze zelf nog geen rijbewijs hebben, rijden ze soms mee met vrienden, broers of zussen. Veel jongeren worden ook door hun ouders gebracht', legt Marijke De Vis, coördinator van Animo Vlaams-Brabant uit. 'De fiets staat op de tweede plaats in de lijst van de gebruikte transportmiddelen. Het openbaar vervoer komt pas op de derde plaats. Een kleine minderheid tenslotte neemt de brommer of gaat te voet.'

Goedkope taxi

'Als jonge mensen willen uitgaan, geraken ze doorgaans wel ter plaatse met het openbaar vervoer, maar ze kunnen daar niet meer op terugvallen als ze naar huis willen', zegt Marijke De Vis. 'Daarom ijveren wij voor nachttreinen en intercity-weekendbussen. Het uitgaansleven begint pas laat op de avond. Jongeren vertrekken tussen negen en elf uur 's avonds en komen tussen twee en vijf uur 's morgens thuis. Het aanbod van het openbaar vervoer is daar niet op afgestemd.' Bussen de hele nacht laten rijden om fuivende jongeren naar huis te brengen, is niet echt haal-

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Voor 93 procent van de jongeren is de auto het meest gebruikte vervoermiddel om uit te gaan

baar, dat beseft ook Animo Vlaams-Brabant, maar volgens de socialistische jongerenbeweging zijn er valabele alternatieven. 'Taxi's kunnen bijvoorbeeld een oplossing bieden maar die zijn normaliter te duur. Vlaams minister van Mobiliteit Bossuyt heeft nu voorgesteld om het systeem van het TOV-ticket te veralgemenen dat momenteel in Antwerpen, Gent, Mechelen en Oostende wordt toegepast. TOV staat voor Taxi en Openbaar Vervoer en is een verbintenis tussen De Lijn, de taximaatschappijen en de gemeenten. Het openbaar vervoer brengt de jongeren naar de fuifplaatsen en de taxi brengt hen nadien veilig en voordelig thuis. We juichen dat voorstel toe, maar men moet er wel

rekening mee houden dat een regio als Halle-Vilvoorde qua mobiliteit en bereikbaarheid niet te vergelijken is met steden als Antwerpen en Gent. In Gooik rijdt niet om de paar minuten een taxi voorbij', constateert Marijke De Vis.

Duur plezier

Animo Vlaams-Brabant meent dat de oplossing voor het mobiliteitsprobleem van fuivende jongeren en de verkeersonveiligheid die dat met zich meebrengt, misschien veel eenvoudiger is op te lossen. 'In veel gemeenten in Halle-Vilvoorde is er een nijpend tekort aan fuiflocaties waardoor jongeren verplicht zijn naar andere steden of dorpen af te zakken', aldus Marijke De Vis.

'Daarom pleiten we voor een goede fuifzaal per gemeente die bovendien gratis ter beschikking wordt gesteld of voor een democratische prijs kan worden gehuurd.

Zo kunnen jongeren in hun eigen gemeente uitgaan en hoeven ze zich niet meer te verplaatsen.'

Het uitgaansleven blijkt ook erg duur te zijn voor jongeren. 'Zowel de toegangsprijzen als de prijs voor de drank wegen zwaar op het beschikbare zakgeld. De toegang tot een fuif kost 3 à 4 euro en voor een pintje betaal je al gauw 1,50 euro. De meeste jongeren besteden gemiddeld 50 euro per maand aan uitgaan. Als je dan nog eens een taxi moet betalen om thuis te raken, wordt een avondje plezier wel erg duur. Als er een nachtelijk aanbod aan openbaar vervoer zou zijn, dan zouden de jongeren daar volgens ons onderzoek wel gebruik van maken. Maar omwille van hun beperkte budget zijn ze niet bereid hiervoor veel te betalen', zegt Marijke De Vis. 'De oplossing moet dus goedkoop zijn, zodat ze voor elke jongere haalbaar is. Alleen op die manier kan het aantal weekendongevallen waarbij jongeren betrokken zijn naar omlaag.'

Tina Deneyer

VAN 4/5 TOT 4/6

RANDUIT

A G E N D A

Voor en tegen de Palestijnen

Stijn Devillé is een theatermaker die bezig is met hedendaagse maatschappelijke problemen. In plaats van zijn persoonlijke visie op te dringen, behandelt hij de problemen vanuit verschillende en vaak tegenstrijdige invalshoeken. In de tweedelige productie 'De Palestijnen' wordt

eerst ingezoomd op een tekst van Oriana Fallaci. De vermaarde Italiaanse journaliste, die omstreden politieke leiders als Khaddafi, Arafat en Khomeini uitgebreid interviewde, publiceerde na de aanslagen van 11 september 2001 in de druk gelezen krant 'Corriere della Sera' een ophefmakend opiniestuk waarin ze de politieke strategie van de fundamentalisten veroordeelde. Later schreef ze over hetzelfde onderwerp

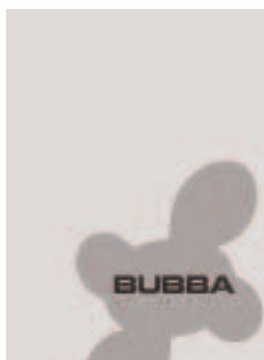
'De woede en de trots'. Dit opstel fungeert als uitgangspunt voor de voorstellingenreeks 'De Palestijnen' die al in 2003 van start had moeten gaan. Maar omdat Oriana Fallaci eind vorig jaar ernstig ziek was en ze het project, dat erg gevoelig ligt, op de voet volgt om eventueel correcties aan te brengen, moest de tournee worden uitgesteld. Het tweede luik handelt over Ghassan en Bassem, die tijdens de tweede intifada met eigen ogen zagen hoe hun vader en broers werden afgeslacht. Tegen de zin van hun moeder hebben ze 'de vijand' de meedogenloze oorlog verklaard. Stijn Devillé peilt naar de rol van het geweten in het heetst van de strijd.

De Palestijnen door Braakland Meise, De Muze van Meise, Brusselsesteenweg 69
Zaterdag 8 mei om 20.00
tel. 02-268 61 74,
website www.applaus.be

Kleine wijsneus houdt niet van regeltjes

Ketnet presentatrice lanka Flerackers, die ook Prinses Prieeltje was in het televisiesprookje 'Kulderzipke', komt nu voor het voetlicht met de kindervoorstelling 'Bubba'. Na 'De Ierse Eland' is dit haar tweede theatertekst. Ze voert daarin een eigenzinnige kleine wijsneus op, die niet van regeltjes houdt; Bubba wil alles veranderen.

Van voorspelbare mensen en dingen krijgt ze jeuk en uitslag. Toch wordt ze voortdurend geconfronteerd met de Grote Blijver, maar door alledaagse voorwerpen een nieuwe functie te geven, kan ze aan hem ontsnappen. Zo wordt de tafel bijvoorbeeld een dak waaronder ze zich verbergt. Zodra ze echter vrienden als vijanden bejegend en volwassenen die haar terechtwijzen niet

langer als mensen beschouwt, wordt ze het slachtoffer van haar eigen nukkig gedrag. Pas nadat ze zich met de Grote Blijver heeft verzoend, kan haar geluk niet op. 'Bubba' is een beeldende, educatieve en amusante podiumproductie waarin Dominique Collet en lanka Flerackers ook stoeien met klei. In een mum van tijd verandert een kubus in een bol, en in een hoofd door er kleine brokjes aan toe te voegen.

Bubba door Het Gevolg Wemmel, GC De Zandloper, Kaasmarkt 75
Woensdag 26 en zaterdag 29 mei om 15.00
tel. 02-460 73 24,
website www.dezandloper.be

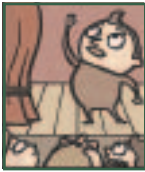
FOTO LUC CHEFFERT

Zinneke Parade laat Brussel opnieuw bruisen

De derde editie van de Zinneke Parade, die op zaterdag 8 mei de hele Brusselse agglomeratie in een feestelijke sfeer onderdompelt, staat in het teken van 'het lichaam in de stad'. Gevleugelde postbodes, betogende standbeelden, dansende vuilnismannen, gemaskerde acrobaten en extravagante uitgedoste muzikanten komen na tien maanden voorbereiding met hun visuele acts de straat op.

De deelnemende verenigingen, scholen en buurthuizen ontwikkelden uitsluitend originele projecten, daarbij geruggensteund door professionele kunstenaars. Een folkloristische stoet of een heruitgave van de vorige parade hoef je dus niet te verwachten. Regisseuse France Gilmont waakt over de artistieke kwaliteit. Zij staat in nauw contact met de theatermakers, choreografen en vormgevers die de activiteiten in de vijf Zinnopolen hebben bedacht en uitgewerkt.

Zinneke Parade
Brussel, zaterdag 8 mei, vanaf 's middags
Alle activiteiten zijn gratis
tel. 02-214 2007,
website www.zinneke.org
Zie ook pag. 18 van Randuit.

PODIUMKUNSTEN

THEATER

ZATERDAG 8 MEI

DILBEEK
CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
Fink of het uniform van de liefde
door HetPaleis
● 20.30

WOENSDAG 19 MEI

GRIMBERGEN
CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
De Jossen
door Olympique Dramatique
● 20.15

27, 28 EN 29 MEI

MEISE
De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 69
Werken in Uitvoering
door de Woordklassen Bie Borms
● 19.30

VRIJDAG 28 MEI

DILBEEK
CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
De wet van de engel
door De Koe
● 20.30

FAMILIEVOORSTELLING

ZONDAG 9 MEI

DILBEEK
CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
Beste vrienden door Luxemburg -
vanaf 5 jaar
● 15.00

HUMOR

VRIJDAG 7 MEI

GRIMBERGEN
Eigen Thuis 02-269 60 06
Schildpadstraat 30
Nigel Williams
● 20.00

VRIJDAG 21 MEI

ASSE
Vzw 't Smiske 02-306 68 55
Gemeenteplein 7
Trek me uit de Vlaamse Klei: Raf Coppens
● 21.00

LITERAIR

DONDERDAG 27 MEI

VILVOORDE
Plaatselijke Openbare Bibliotheek
02-255 46 99 (CC Vilvoorde)
Grote Markt 9
Schrijversparcours: Oscar Van Den Boogaard
● 20.00

MUZIEK

DONDERDAG 6 MEI

MEISE
De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 69
Cuba zingt kleinkunst
● 20.00

DONDERDAG 6 MEI

WEMMEL
GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75
Jan De Wilde & Vrienden
● 20.00

VRIJDAG 7 MEI

ASSE
Vzw 't Smiske 02-306 68 55
Gemeenteplein 7
Lenny en de Wespen
● 21.00

VRIJDAG 7 MEI

JEZUS-EIK/OVERIJSE
GC De Bosuil 02-657 31 79
Witherendreef 1
Lente in Vlaanderen
door Walter Vandersmissen e.a.
● 19.00

ZATERDAG 8 MEI

KRAAINEM
GC De Lijsterbes 02-721 28 06
Lijsterbessenbomenlaan 6
Paul Michiels & The Big M's
in het kader van het Steenwegproject
● 20.00

Fink of het uniform van de liefde (theater, 8/5 in Dilbeek)

9, 16, 20, 23 EN 30 MEI

GRIMBERGEN
St.-Servaas Basiliëk
02-260 12 97 (Gemeentewinkel)
Beiaardconcert door Rien Aarssen
● 16.30 tot 17.30, 16/5 van
13.00 tot 14.00

VRIJDAG 14 MEI

DILBEEK
CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
Les Truttes
● 20.30

ZATERDAG 15 MEI

JEZUS-EIK/OVERIJSE
GC De Bosuil 02-657 31 79
Witherendreef 1
Black Velvet (Folk)
in het kader van 20 jaar GC De Bosuil
● 20.00

ZONDAG 16 MEI

JEZUS-EIK/OVERIJSE
GC De Bosuil 02-657 31 79
Witherendreef 1

Randacademie met de leraars en leerlingen van de jazzacademie
● 11.00

ZATERDAG 22 MEI

ASSE
Vzw 't Smiske 02-306 68 55
Gemeenteplein 7
Free Breathing Ensemble
● 21.00

Jan De Wilde & Vrienden (muziek, 6/5 in Wemmel)

ZATERDAG 22 MEI

MEISE

De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 69**Hommage Jef Burm**

met o.a. Luc Appermont, Connie Neefs,...

● 20.00

ZATERDAG 29 MEI

ASSE

Vzw 't Smiske 02-306 68 55
Gemeenteplein 7**Dansend Folk-kettingbal**

● 21.00

VRIJDAG 4 JUNI

ASSE

Vzw 't Smiske 02-306 68 55
Gemeenteplein 7**Trek me uit de Vlaamse Klei: Ivan Heylen**

● 21.00

VRIJDAG 4 JUNI

MEISE

De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 69**Cajun & Zydeco night**met The River Zydeco Band en
The Cajun Pioneers

● 20.30

KLASSIEK

ZATERDAG 8 MEI

DROGENBOS

Museum Felix De Boeck
Kuikenstraat 6 02-377 57 22**Concert**

door harmonieorkest Kreato

● 20.00

ZATERDAG 8 MEI

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11**Concert**met Franse kamermuziek
door Thooover

● 20.00

VRIJDAG 14 MEI

GRIMBERGEN

Abdijkerk 02-263 03 43
Kerkplein (CC Strombeek)**Derde muzieknacht van Grimbergen**

met o.a. het Vlaams

Radio Koor

● 19.00

ZATERDAG 15 MEI

ASSE

Vzw 't Smiske 02-306 68 55
Gemeenteplein 7**Barokconcert**

● 21.00

ZATERDAG 15 MEI

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11**Lenteconcert**door het Justus Lipsius en
het Tijl Uilenspiegelkoor

● 20.30

ZATERDAG 15 MEI

TERVUREN

Showroom Jaguar Vandenplas
02-769 20 92 (Cultuurcentrum Tervuren)
Steenweg op Leuven 139**De diversiteit van Kurt Weill's oeuvre**door Marie Terese Letorney (sopraan) en
Peter Tomek (piano)

● 20.30

JAZZ

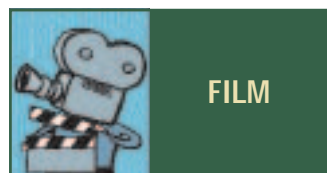
VRIJDAG 28 MEI

ASSE

Vzw 't Smiske 02-306 68 55
Gemeenteplein 7**jAsszz-jamsessie**door de leerkrachten en leerlingen van
de muziekacademies van Zellik en

Sint-Agatha-Berchem

● 21.00

FILM

DINSDAG 4 MEI

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan**Cold Mountain**

● 20.30

WOENSDAG 5 MEI

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11**Something's gotta give**

● 20.30

DINSDAG 11 MEI

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan**Big Fish**

● 20.30

WOENSDAG 12 MEI

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11**Big Fish**

● 20.30

DONDERDAG 13 MEI

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam 02-731 43 31
Beekstraat 172**Mona Lisa Smile**

● 20.00

DINSDAG 18 MEI

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan**Missing**

● 20.30

WOENSDAG 19 MEI

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11**Girl with a pearl earring**

● 20.30

WOENSDAG 19 MEI

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75**Tijl Uilenspiegel**

(Jeugdfilm)

● 14.30

DINSDAG 25 MEI

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan**Gothika**

● 20.30

WOENSDAG 26 MEI

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11**Monster**

● 20.30

VRIJDAG 28 MEI

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75**In this World**

● 20.00

TENTOONSTELLINGEN

VAN 1 TOT 31 MEI

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam 02-731 43 31
Beekstraat 172**Kam Kiest voor Kunst:**Georges Michiels & Julien Deville -
olieverf

● doorlopend

VAN 3 TOT 30 MEI

BEERSEL

CC de Meent 02-380 23 85
Gemeenveldstraat 34**Laatbloeiersacademie**

● doorlopend

VAN 5 MEI TOT 7 JUNI

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75**Fotografiecircuit Vlaanderen:**

Havenarbeiders door Roger Van Vossel

● doorlopend

VAN 7 TOT 16 MEI

LINKEBEEK

GC De Moelie 02-380 77 51
Sint-Sebastiaanstraat 14**Fototentoonstelling:****Jean Bracke**● vernissage op 7/5 van 20.00
tot 22.00, 8/5 en 9/5 van 10.00
tot 12.00, 15/5 en 16/5 van
10.00 tot 18.00

VAN 9 TOT 23 MEI

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11**Sculpturen, schilderijen,
vazen,...**van Jacques Beck, Karin Hintz, Margit Huy,
Micky Pierrard en Hedy Rutsch● doorlopend, vernissage op
9/5 van 15.00 tot 18.00

VAN 15 TOT 30 MEI

MEISE

De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 69

Kunstkring Meise

● **doorlopend**

TOT 16 MEI

BEERSEL

Dominium galerie 02-378 17 60
Schoolstraat 71

Tentoonstelling met drie Waalse kunstenaars:

Chantal Bietlot (schilderijen),
Brigitte Danse (beelden) en Yves Baleine (computer art)

● vrij van **14.00** tot **22.00**,
za en zo van **10.00** tot **18.00**

TOT 18 MEI

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

'Somewhere near Europe',
in het kader van 'De Baltten komen', een
project naar aanleiding van de toetreding
van de nieuwe lidstaten tot de Europese
Unie op 1 mei

● **doorlopend**

VAN 20 TOT 29 MEI

MEISE

Galerie van 't Verloren Uurke
0476-87 70 03 (Monika Macken)
Brusselsesteenweg 73

Lentesalon 2004: 'Meise, kunstig en knap'

● **14.00** tot **17.00**, za van
10.00 tot **17.00**, zo gesloten

TOT 23 MEI

JEZUS-EIK/OVERIJSE

GC De Bosuil 02-657 31 79
Witherendreef 1

Informatieve tentoonstelling
over de Brusselsesteenweg

in het kader van het Steenwegproject
● **doorlopend**

TOT 23 MEI

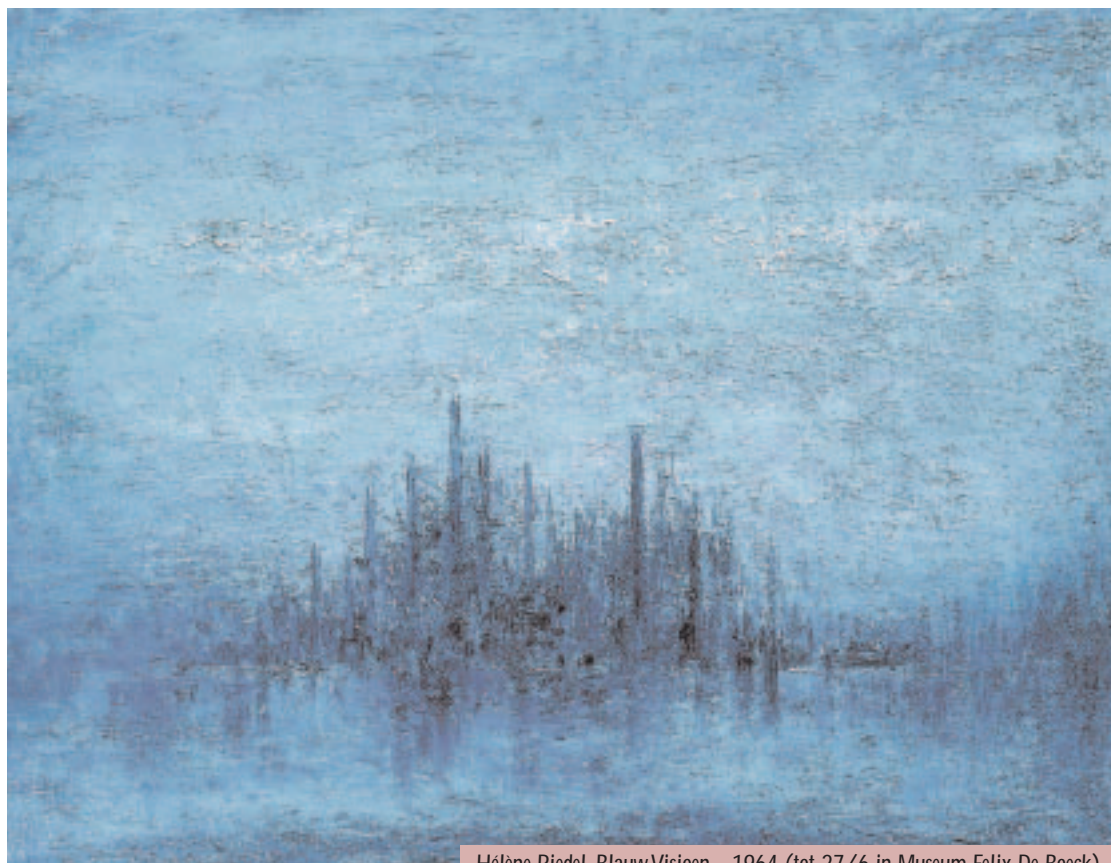
HOEILAART

Bosmuseum Jan van Ruusbroec
Duboislaan 2 02-657 93 64

Fototentoonstelling
'Beelden in Bomen'

door Paul Rolans

● van woe tot zo van **13.00** tot
17.00, geleid bezoek op aan-
vraag bij Ronny Mattelaer
(tel. 02-657 30 23)

Hélène Riedel, *Blauw Visioen* - 1964 (tot 27/6 in Museum Felix De Boeck)

29 EN 30 MEI

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11

Artotheek, galerij van beeldende
kunst gemaakt door kunstenaars uit onze
regio. Tijdens de Artotheek kunt u een of
meerdere kunstwerken tegen zeer voordelige
voorwaarden huren voor een periode van
zes maanden.

● 29/5 van **9.00** tot **12.00**,
30/5 van **13.00** tot **18.00**

VAN 29 TOT 31 MEI

TERVUREN

Papeblok 02-769 20 92
(Cultuurcentrum Tervuren)

P.Vandersandestraat 15

Quatro: tentoonstelling cursisten olie-
verfschilderen, tekenen, aquarel en keramiek
● van **14.00** tot **18.00**

TOT 27 JUNI

DROGENBOS

Museum Felix De Boeck
Kuikenstraat 6 02-377 57 22

Ontmoeting met Felix:
Hélène Riedel

● van di tot vrij van **13.00** tot
17.00, za en zo van **14.00** tot
17.00, geleide bezoeken na
reservatie

TOT 31 OKTOBER

DROGENBOS

Museum Felix De Boeck
Kuikenstraat 6 02-377 57 22

Vierkant, driehoek en cirkel,
expositie in de Beeldentuin

● van di tot vrij van **13.00** tot
17.00, za en zo van **14.00** tot
17.00, geleide bezoeken na
reservatie

DINSDAG 11 MEI

KRAAINEM

GC De Lijsterbes 02-721 28 06
Lijsterbessenbomenlaan 6

Info-avond: wonen in Kraainem

in het kader van het Steenwegproject
● **20.00**

DONDERDAG 13 MEI

SINT-MARTENS-BODEGEM

CC Solleveld 02-567 21 13
Solleveld 11 (Groene Dag)

**Natuurlijke verzorging van
huisdieren**

● **20.00**

VRIJDAG 14 MEI

JEZUS-EIK/OVERIJSE

GC De Bosuil 02-657 31 79
Witherendreef 1

Een boswachter vertelt

in het kader van 20 jaar GC De Bos-
uil, excursie op 16 mei (samenkomst
om 9.30 aan GC De Bosuil)

● **20.00**

VRIJDAG 14 MEI

SINT-PIETERS-LEEUEW

CC Kasteel Coloma 02-377 23 91
(Brigitte Vandamme)

J. Depauwstraat 25

**Borders met vaste planten
en eenjarige planten**

● **20.00**

MAANDAG 17 MEI

SINT-MARTENS-BODEGEM

CC Solleveld 02-567 21 13
Solleveld 11 (Groene Dag)

Osteopathie

● **19.30**

MAANDAG 24 MEI

SINT-MARTENS-BODEGEM

CC Solleveld 02-567 21 13
Solleveld 11 (Groene Dag)

Vaccinatieschade

● **19.30**

NIET TE MISSEN NIET TE MISSEN NIET TE MISSEN

TONEEL

Rauwe liefde

In opdracht van Theater Antigone vertaalde de Turnhoutse schrijver Bart Meuleman 'Entertaining Mister Sloane' van Joe Orton (1933-1967) in het Kempens dialect. Zo komen de rauwe karakters ook in ons taalgebied echt uit de verf. Sloane is een knappe maar onbetrouwbare kerel. Als hij een kamer wil huren bij Kath, ontvangt de gefrustreerde vrouw hem met open armen. Ze heeft zelf geen zoon en nu dient zich zomaar een jongeman aan die ze kan bemoederen. Haar homoseksuele broer

Ed voelt zich ook tot Sloane aangetrokken, zij het om andere redenen. De halfblinde vader Kemp, die hetzelfde vervallen pand betreft, weet dat het overall stinkt, en dat is niet alleen te wijten aan de nabijgelegen vuilnisbelt!

De Britse auteur Joe

Orton was een voorloper van de 'queer' beweging, die alle seksuele omgangsvormen goedkeurt. Over zijn bewogen leven handelt de film 'Prick up your Ears'. Benny Claessens speelt bij Antigone zijn dubbelganger Mister Sloane.

Entertaining Mr. Sloane door Theater Antigone

Dilbeek, CC Westrand, Kamerijklaan
Donderdag 13 mei om 20u30

📞 tel. 02-466 20 30,

website www.applaus.be

ZEEPKISTENRACE

Linkebeek maakt de weg vrij voor originele rijtuigen

Altijd al de kriebels gevoeld om zelf een zeepkist in elkaar te steken? Waag dan je kans voor de race van de Cultuurraad van Linkebeek op zondag 9 mei! Die dag worden twee straten rond gemeenschapscentrum De Moelie afgesloten voor alle verkeer zodat jong en oud in het heuvelachtige Linkebeek kan komen racen. Een jury keurt vooraf de zeepkisten en voorziet prijzen voor de drie snelste kisten, de origineelste kist en de grootste pechvogel. Maar uiteindelijk gaat elke deelnemer met een verrassing naar huis. Deelnemen kost 5 euro per zeepkist en kan vanaf 10 jaar. Meer info en het wedstrijdreglement vindt u in GC De Moelie.

Zeepkistenrace

Linkebeek, GC De Moelie, Sint-Sebastiaanstraat 14

Zondag 9 mei, test- en homologatieritten om 10.00, start race om 14.00

📞 tel. 02-380 77 51,

e-mail info@demoelie.be

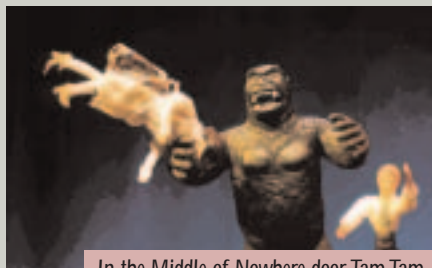
FIGURENTHEATER

Grensverleggende poppenspelers op tweede 'Bewogen Figuren' festival

Na het succes van het eerste 'Bewogen Figuren' festival kon een tweede editie niet uitblijven. Deze maand bundelen GC De Kam, GC De Boesdaalhoeve en CC De Ploter opnieuw hun krachten zodat uitzonderlijke voorstellingen van grensverleggende poppenspelers en vertegenwoordigers van het figurentheater geprogrammeerd kunnen worden. Dat gebeurt niet alleen in de vertrouwde centra, maar ook op ongewone locaties.

Theater Tieret is bedreven in het manipuleren van washandjes en sokken, die tot heuse personages of levende objecten worden getransformeerd. Ook met schuimrubber en mousse kunnen de acteurs aardig overweg. Ze leren de kinderen hoe met eenvoudig, gerecycleerd materiaal een verhaal of een 'gedicht' kan worden uitgebeeld.

Het Théâtre des 4 Mains, dat vorig jaar op het jeugdtheaterfestival van Hoei de Geluksprijs wegkaapte, komt op de proppen met Bin Bin. Dit clownesk figuurtje dat zo uit een strip

In the Middle of Nowhere door Tam Tam

lijkt weggelopen, leert niet alleen spruitjes eten en plassen. Het wordt ook geconfronteerd met de gevaren van een hete kookpot en een glibberig tafelkleed.

Kidscam is een workshop voor beginnende animatiefilmers. Met behulp van een camera die op een computer is aangesloten, worden personages in papier en klei gefilmd en wordt de indruk gewekt dat ze ook echt bewegen. De Figurentheaterroute maakt het mogelijk om op wandelafstand diverse voorstellingen

bij te wonen. Het Nederlandse gezelschap Tam Tam pakt op het traject uit met enkele vindingrijke acts. Met waterpomptangen wordt een mini-opera opgevoerd, een Ken figuurtje imiteert een rockende Elvis Presley en twee stofzuigerborstels spelen gitaar.

Figurentheater De Maan brengt 'Stanleyken' naar een idee van Niek Kortekaas. Vijf zwarte poppen belagen een blanke acteur; ze bengelen aan zijn armen en benen en kruipen op zijn hoofd. Ook koning Leopold II verrijst uit zijn praalgraf!

De spectaculairste groep op 'Bewogen Figuren' is ongetwijfeld Leporello. Negen acteurs laten de reus Mangeclous als een levende sculptuur door de straten wandelen en springen.

Bewogen Figuren Theaterfestival Van 28 tot 31 mei

Ternat, CC De Ploter, Kerkstraat

📞 tel. 02-582.44 33,

website www.applaus.be

Sint-Genesius-Rode, GC De Boesdaalhoeve, Hoevestraat 67

📞 tel. 02-381 14 51,

website www.deboesdaalhoeve.be

Wezembeek-Oppem, GC De Kam, Beekstraat 172

📞 tel. 02-731 43 31,

website www.dekam.be

GRIEKSE VOLKSMUZIEK

Pure zuiverheid

Photis Ionatos zingt vooral liefdesliederen en protestsongs in de traditionele rebetiko stijl. Deze Griekse zanger-componist wordt vaak in één adem genoemd met Mikis Theodorakis en Manos Hadjidakis. Toch verkent hij nieuwe horizonten en behoort hij niet tot de meer populaire 'laika' vertolkers die zweren bij de bouzouki. In zijn kwintet is dit instrument ondergeschikt aan de viool, de contrabas en de accordeon. Zelf begeleidt hij zich op een troubadourgitaar. De antieke Griekse mythes en de gedichten van legendarische schrijvers uit zijn geboorteland dienen als onuitputtelijke inspiratiebron voor zijn liederen.

Photis Ionatos

Wezembeek-Oppem, GC De Kam, Beekstraat 172

Donderdag 6 mei om 20.00

📞 tel. 02-731 43 31, website www.dekam.be

Ludo Dosogne

Brusselse Zinneke Parade, een aanstekelijke multiculturele feestroes

Het initiatief voor de kleurrijke biënnale Zinneke Parade ontstond vier jaar geleden, toen Brussel als 'culturele hoofdstad van Europa' wilde aantonen dat de metropool bruist van artistieke energie.

De tientallen workshops die in de aanloop naar de parade worden georganiseerd, moeten de sluimerende creativiteit stimuleren. Bovendien wordt zo het saamhorigheidsgevoel bevorderd. De stad is immers een smeltkroes van volkeren, talen en culturen waarin alle bewoners zich thuis zouden moeten voelen. Dankzij de Zinneke Parade ont-

Schaarbeek, Sint-Joost en Laken beelden allerlei beroepen uit, zoals verhuizers, schilders en bloemisten die ongewone fratsen uithalen. Malinese trommelers jagen keurige ambtenaren op en waakzame 'champettors' achtervolgen een stelletje boeven. De 'Zitadins' van Molenbeek, Ganshoren en Jette vervaardigden spectaculaire muziekmobielen en

sturen hun reuzen op pad. De deelnemers uit de Oostelijke agglomeratiegemeenten treden aan in 'stamverband'. Ze associëren zich onder meer met de oude Belgen en een Indianengemeenschap, die het opnemen tegen de Fol'Oxyens en het Valiezenvolk. Dankzij de computertechnologie kunnen zelfs de patiënten van het

FOTO: LUC CHEFFERT

staat een duurzaam sociaal netwerk, waardoor mensen van verschillende origine en leeftijd elkaar beter leren kennen.

Letterlijk verwijst Zinneke naar de overwelfde Zenne. Ook de loslopende Brusselse bastaardhonden werden vroeger zo genoemd. In de parade worden transportmiddelen die uitlaatgassen produceren principieel geweerd. Voor de praalwagens is bijgevolg voldoende mankracht nodig. Toch wordt de tocht dankzij de vele haltes geen uitputtingslag. Ook de muziek wordt niet versterkt. De meeste akoestische instrumenten zijn door de Zinnekes zelf vervaardigd, vaak met gerecycleerd materiaal.

Vijf stoeten

Alleen in de Anspachlaan en de Lemonnierlaan die dwars door het stadscentrum lopen, kan de volledige parade worden bewonderd. Die is opgebouwd uit vijf verschillende stoeten. De groepen uit

kenhuis virtueel deelnemen aan de parade. Met behulp van webcams en draagbare schermen communiceren ze vanuit hun bed met het publiek.

Acteurs en bewegingskunstenaars van de Zuidelijke agglomeratiegemeenten tenslotte inspireren zich op de zeven hoofdzonden en de zeven deugden. Salsavirtuozen, rappers en 'breakdancers' stunten met hun lijf.

Na afloop van de parade duurt het feest in de wijken voort en worden er nog alternatieve circusvoorstellingen, kermissen en volksbals georganiseerd.

Ludo Dosogne

Zinneke Parade

Brussel, zaterdag 8 mei, vanaf 's middags

Alle activiteiten zijn gratis

tel. 02-214 2007, website www.zinneke.org

DINSDAG 27 MEI

VILVOORDE

Protestantse Kerk William Tyndale-Silo
02-251 39 45 (I. van Vooren)

Lange Molenstraat 58

'Geloven voor vrede, samen zijn we wijzer dan alleen'

met ds. J. van Vooren

20.00

CURSUSSEN

AUGUSTUS

WEMMEL, KRAAINEM EN SINT-GENESIUS-RODE

Taalstages Nederlands

voor 5 tot 7-jarigen: als voorbereiding op het nieuwe schooljaar kunnen kinderen van 5 tot 7 jaar spelenderwijs hun Nederlands oefenen. In het muzikale 'Atelier van Amadeo' wordt niet alleen hun Nederlands geoefend maar ook hun artistieke bewustwording gestimuleerd. Het aantal plaatsen is beperkt tot 15 kinderen.

Kostprijs: 100 euro per kind, 85 euro voor een 2de kind uit hetzelfde gezin

van 9/8 tot 13/8 in GC De Zandloper, Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

van 16/8 tot 20/8 in GC De Lijsterbes, Lijsterbessenbomenlaan 6, Kraainem
02-721 28 06

van 23/8 tot 27/8 in GC De Boesdaalhoeve, Hoevestraat 67, Sint-Genesius-Rode
02-381 14 51

9.00 tot 16.00, opvang vanaf 8.30 en tot 17.00

WOENSDAG 19 MEI

TERVUREN

Papeblok 02-769 20 92
(Cultuurcentrum Tervuren)

P.Vandersandestraat 15

Literair koken: zuiders koken met olijfolie

19.30

20 EN 21 MEI

DROGENBOS

Museum Felix De Boeck

Kuikenstraat 6 02-377 57 22

**Cursus rond mystiek
'Hildegard van Bingen'**

aansluitend 'De mystiek in het oeuvre van Felix De Boeck', wandelvoordracht door Jan De Kelder op 22 mei van 14.00 tot 15.30

● 10.00

21 TOT 23 MEI

JEZUS-EIK/OVERIJSE

GC De Bosuil 0486-42 43 15

Witherendreef 1 (Moses Camara)

Workshop Djembe

● 14.00

ZONDAG 9 MEI

DILBEEK

02-567 21 13 (Groene Dag)

'Kruidenwandeling

'Wolfspuiten', op zoek naar eetbare kruiden in de natuur (vooraf inschrijven)

● samenkomst om 14.00 aan CC Westrand, Kamerijcklaan

ZONDAG 9 MEI

SINT-PIETERS-LEEUEW

0479-89 00 88

(Leeuwse Natuurvrienden)

**'Open wandeling in
de Zuuvallei'**

● samenkomst om 14.00 op de parking van het gemeentehuis van Sint-Pieters-Leeuw

ZONDAG 9 MEI

TERVUREN

02-769 20 81 (Toerisme Tervuren)

'In de voetsporen

van Stanley', op zoek naar de sporen van ons koloniaal verleden (vooraf inschrijven)

● samenkomst om 14.00 aan de olifant achter het Afrikamuseum

Hedendaagse Baltische kunst wil meetellen

Vanaf 1 mei behoren Letland, Estland en Litouwen tot de Europese Unie (EU). Deze Baltische staten die tot 1991 nog deel uitmaakten van het immense Sovjetrijk, vormen zowel op politiek als op cultureel vlak een scharniergebied tussen Oost en West. Omdat de beeldende kunstenaars en de componisten uit deze drie nieuwe Europese lidstaten bij ons nauwelijks bekend zijn, pakt CC Strombeek uit met een tentoonstelling, een klassieke muzieknacht en een gespreksforum. Dat de discomuziek ook het Baltisch uitgaansleven beheerst, zal blijken tijdens de DJ battle in Fenikshof. Galaxie van bij ons neemt het op tegen een platenridder uit Estland.

Lukosaitis die in Strombeek te zien zijn. Hij beeldt bijvoorbeeld een angstige soldaat uit die met een verrekijker de omgeving aftuurt. Alsof hij verwacht dat de Russen het land opnieuw zullen inpalmen.'

Kaspars Putnins, die directeur is van het Lets omroepkoor, dirigeert het Vlaams Radio Koor tijdens een Baltische muzieknacht in de Grimbergse Abdijkerk. Spirituele muziek van de Estlandse 'new age' componist Arvo Pärt mocht op het programma niet ontbreken. Andere toondichters borduren voort op volksliederen en liturgische gezangen.

'We hopen dat de Baltische kunstenaars een verrijking betekenen voor het bestaande cultuuraanbod', zegt Egle Sandargaite die als cultureel attaché van Litouwen bij de Europese

Gemeenschap werkt. 'Meestal worden we alleen gevraagd voor folkloristische evenementen en wordt onze hedendaagse kunst nagenoeg doodgezwegen. Toch evolueren ook bij ons de artistieke expressiemiddelen van dag tot dag. We hopen dat onze toetreding tot de EU voor een grotere culturele uitwisseling met de andere lidstaten zal zorgen.' Voor het politiek gespreksforum zijn omroepjournalist Jan Balliauw en de Oost-Europa specialisten Nico Vertongen en Lutgart Spaepen uitgenodigd. De culturele situatie wordt besproken door schilder Jan Van Imschoot en Rolf Quaghebeur die verbonden is aan het SMAK, het Gentse museum voor actuele kunst.

Ludo Dosogne

**De Baltten komen...
Grimbergen, CC Strombeek,**

Gemeenteplein:

Tentoonstelling 'Somewhere near Europe' tot 18 mei

Gespreksforum over Baltische politiek en cultuur op donderdag 6 mei om 20.15

Grimbergen, Fenikshof, Abdijstraat 20: Discobar Galaxie versus DJ Wildenski op vrijdag 7 mei om 20.30

Grimbergen, Abdijkerk:

Klassieke Muzieknacht op vrijdag 14 mei om 19.00

📞 tel. 02-263 03 43,

website www.ccstrombeek.be

Als samensteller van de gelegenheidsexpositie 'Somewhere near Europe' bracht Luk Lambrecht met David Evrard een verkennend bezoek aan de Litouwse hoofdstad Vilnius. 'Hoewel het grootste deel van Litouwen nog gekenmerkt wordt door een grauwe Oostbloksfeer, is de hoofdstad in een mum van tijd helemaal verwesterd', legt hij uit. 'Kunstgaleries heb ik er evenwel niet aangetroffen. Slechts één gespecialiseerde instelling, namelijk het CAC, pakt uit met actuele kunst. Dat de trauma's uit het recente verleden nog niet zijn verwerkt, verraden de tekeningen van

Edvard Munch en de menselijke angst

Angst en ontredning waren de belangrijkste artistieke drijfveren van de Noorse kunstenaar Edvard Munch (1863-1944). Zijn personages belichamen vaak een wanhopige gemoedsgesteltnis, waarvan het vervormde gezicht op zijn beroemdste schilderij 'De Schreeuw' het meest sprekende voorbeeld is. Het Museum van Elsene exposeert een honderdtal tekeningen die zijn obsessie voor de bedreigende macht van de liefde en de dood en zijn pessimistische kijk op de toekomst van Europa onderstrepen.

Omwille van zijn introvert en wantrouwig karakter liet Munch maar weinig mensen toe in zijn leven. Toch is hij geen gesloten boek, want zijn legaat aan de stad Oslo omvat duizenden getypte pagina's en brieven. Tegenover een vriend liet hij zich eens ont-

geveld. De vroegtijdige dood van zijn zus Sophie inspireerde Edvard Munch tot een serie huiveringwekkende houtskoolschetsen met grillige gedaantes die ook nu nog de toeschouwer de stuipen op het lijf jagen. Twintig jaar na haar overlijden tekent Munch zijn moeder als een schim zonder gezicht. Toen hij zelf last kreeg van astma en gewrichtsreumatiek, doken in zijn werk nog meer schedels, skeletten en uitgemergelde lichamen op. Zelfs Cupido neemt de gedaante aan van een griezelig knokenfiguurtje tijdens zijn bezoek aan het kerkhof.

Ook de urn is een veel gebruikt symbool. Een tekening uit 1915 waarop de stoffelijke resten van oorlogsslachtoffers in een urn worden opgeborgen, heeft als sarcastische titel 'De Verenigde Staten van Europa'.

Tijdens een verblijf in Parijs illustreerde Munch een luxe editie van de dichtbundel 'Les Fleurs du Mal' van Charles Baudelaire, poëzie die niet meteen in het verlengde ligt van de streng religieuze sfeer waarin hij opgroeide. De kunstenaar ervaart de wereld als chaotisch en verderfelijk. Op de tekening 'Het lege kruis' vereenzelvigd hij zich met een monnik die hoeren, dronkaards en boeven de rug toekeert, maar de weg naar het geluk nog niet heeft gevonden.

Verguisd door de nazi's

Hoezeer Munch naar warmte en tederheid verlangt, blijkt uit de vele versies van de prent 'De kus'. Van nature was hij nochtans zeer gereserveerd tegenover vrouwen, tot hij Tulla Larsen ontmoette aan wier avances hij niet kon weerstaan en waarmee hij een kortstondige, stormachtige relatie had. Het merendeel van zijn vrouwenportretten wordt gekenmerkt door zijn negatieve opvattingen over driftmatige seksualiteit.

Ook andere belangrijke levensthema's komen in zijn tekeningen op een ongedwongen manier aan bod. Dat zijn werk door de nazi's als 'gedegene-reerd' werd gedoodverfd, beschouwde hij als een groot compliment. Daarmee leverden ze, aldus Edvard Munch, het bewijs van hun ongevoeligheid.

Ludo Dosogne

Edvard Munch

Elsene, Museum voor Schone Kunsten van Elsene, Jean Van Volsemstraat 71

Nog tot 16 mei, open van dinsdag tot vrijdag van 13.00 tot 18.30, zaterdag en zondag van 10.00 tot 17.00

tel. 02-515 64 22,

website www.musee-ixelles.be

Edvard Munch, Zittend model, 1896

vallen nooit de papiermand te hebben gebruikt. Zo komt het dat het Munch Museum meer dan 4.500 tekeningen van hem bezit, waarvan in Brussel een representatieve selectie wordt getoond.

Achtervolgd door de dood

Al in zijn kleutertijd werd zijn verbeelding gevoed door de angstaanjagende spookverhalen die zijn vader, die legerarts was, hem voor het slapengaan vertelde. De moeder van Edvard Munch leed aan tuberculose en stierf op jeugdige leeftijd. Later werden nog andere gezinsleden door deze ziekte

ZONDAG 16 MEI

DROGENBOS

Museum Felix De Boeck

Kuikenstraat 6 02-377 57 22

Familiewandeling (Herman

Teirlinck - Felix De Boeck Wandelpad)

● samenkomst om 14.00

ZONDAG 16 MEI

JEZUS-EIK/OVERIJSE

02-657 31 79 (GC De Bosuil)

'Een boswachter vertelt',

excursie in het Zoniënwood

in het kader van 20 jaar GC De Bosuil,

lezing op 14 mei (20.00 in GC De Bosuil)

● samenkomst om 9.30 aan

GC De Bosuil, Witherendreef 1

ZONDAG 16 MEI

HOEILAART

02-657 34 33

Wandeling ten voordele van arme families in

Boekarest (Roemenië)

(vooraf inschrijven)

organisatie: Hulpgroep Romania

● 13.30

ZATERDAG 29 MEI

OVERIJSE

02-687 59 59 (CC Den Blank)

De Vijfde Nacht van de

Druiventrollen, 'Circus in Trolle-

land' - wandeling langs pittoreske paadjes

in Eizer, onderweg wordt u verbaasd door diverse circusacts

● samenkomst aan Meubelen

Tastenhoye, Duisburgsesteenweg 85

(Overijse), om 14.40, 15.00,

15.20, 15.40, 16.00, 16.20,

16.40, 17.00, 17.20 en 17.40

vertrekt een groep van telkens

100 personen

ZONDAG 30 MEI

HOEILAART

www.ngz.be

'Vogels van de priorij',

vroegochtendwandeling

• organisatie: Natuurgroepering

Zoniënwood vzw en EBG vzw

● samenkomst om 6.00 aan

het Bosmuseum Groenendaal

'Een priorij en een arboretum',

excursie doorheen het arboretum

van Groenendaal

● samenkomst om 14.00 aan

het Bosmuseum Groenendaal

VARIA

VAN MEI TOT SEPT

Zomerse boottochten op Brusselse en Brabantse kanalen, vertrek vanuit Brussel, Vilvoorde, Kapelle-o/d-Bos, Halle, Anderlecht, Leuven, Kampenhout of Mechelen

U kunt de nieuwe folder aanvragen bij Kanaaltochten Brabant, tel. 02-203 14 59, website www.scaldisnet.be

DINSDAG 4 MEI

GRIMBERGEN

Volkssterrenwacht Mira 02-269 12 80
Abdijstraat 22

Maansverduistering

● doorlopend van **21.00** tot **0.30**

7, 8 EN 9 MEI

HOEILAART

Hoeilaartse Meifeesten met op 7/5 o.a. vanaf 19.00 wandeling (3 of 10 km), kinderjogging (300, 600 of 900 m), volkscross (3,3 km) en Felix Sohieelloop (11,2 km) in en rond de sporthal (Koldamstraat 9A) met randanimatie; op 8/5 o.a. vanaf 9.30 voetbalwedstrijden en randanimatie in en rond de voetbalvelden (Kapelstraat), vanaf 14.00 kindertheater in het Felix Sohieecentrum en vanaf 20.00 Cafée Tournee-kroegentocht en optreden van Papa Boni & Kundi Bora; op 9/5 vanaf 9.00 Dag van het Park in het Jan van Ruusbroecpark met o.a. bloemen- en vlooiemarkt, aperitiefconcert, picknick, drankstand, koffiesalon, kinderanimatorie en Highland Games

VRIJDAG 7 MEI

WEZEMBEEK-OPPEM

GC De Kam 02-731 43 31
Beekstraat 172

Europees Feest

partnerland Italië

• organisatie: Cultuurraad Wezembek-Oppem

● **19.30**

ZATERDAG 8 MEI

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan

Europese feestdag

met als gasten Nederland en Ierland

● **11.00** tot **16.00**

ZONDAG 9 MEI

BEERSEL

Alsembergsesteenweg ter hoogte van Domein Rondenbos

02-380 23 85 (CC de Meent)

Bal Moderne, reuze-picnic, optredens van plaatselijke muziekgroepjes en dj's en concert door de Koninklijke Fanfare De Vrijheidsvrienden

in het kader van het Steenwegproject

● **16.00**

TOT 9 MEI

ALSEMBERG, ASSE, GRIMBERGEN, KRAAINEM, MACHELEN, MEISE,

OVERIJSE, STERREBEEK, ZAVENTEM, ZELLIK
www.wak.be of 02-555 06 00 voor de programmakrant in gedrukte versie

Week van de Amateurkunsten

ZATERDAG 15 MEI

WEZEMBEEK-OPPEM

Gemeentelijke sporthal
02-731 43 31 (GC De Kam)

Astridlaan 85

Sporthappening

● **13.30**

ZONDAG 16 MEI

KRAAINEM

Oudstrijderslaan
02-721 28 06 (GC De Lijsterbes)

Geleide wandelingen over het ontstaan van de Oudstrijderslaan, turndemonstraties, bal populaire, death-ride, paardentram en tentoonstelling over 80 jaar turnkring Kna

in GC De Lijsterbes

in het kader van het Steenwegproject

● **13.00**

ZONDAG 16 MEI

VILVOORDE

Tuinbouwschool 02-254 31 21
de Bavaylei 116

Open-tuindag

● **10.00** tot **18.00**

ZONDAG 23 MEI

MEISE

02-272 00 27 (Greet Van Hemelrijk)

Beiaardfeesten met rommelmarkt, volksfeest, eet- en drankstands, animaties, beiaardspel door Eddy Mariën en klokjesworp om 18.30

● **10.00**

VRIJDAG 28 MEI

GRIMBERGEN

Volkssterrenwacht Mira 02-269 12 80
Abdijstraat 22

Astroclub met Frank Deboosere

● **19.30** stipt

28 EN 29 MEI

JEZUS-EIK/OVERIJSE

GC De Bosuil 02-657 31 79
Witherendreef 1

Feestweekend 20 jaar GC De Bosuil

28, 29 EN 30 MEI

HUMBEEK

02-269 67 48

(Ludwig Willems, vzw Dorpsvriend) Centrum

Driedaagse dorpsfeesten met straatanimatie, kinder- en rommelmarkt, live-optredens en grote fiets- en wandelzoektocht

ZONDAG 30 MEI

HEEL VLAANDEREN

Dag van het Park

02-769 20 81 (Toerisme Tervuren)

met o.a. in Tervuren zoektochten, demonstraties, een fietstocht en wandelingen in het Warandepark

U kunt de programmabrochure van de Dag van het Park aanvragen bij de Vlaamse Infolijn, tel. 0800-3 02 01

MAANDAG 31 MEI

GRIMBERGEN

Abdij 02-272 40 62
Kerkplein

Opendeurdag

● **10.00** tot **17.00**

COLOFON

Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de volgende agenda die de periode van 4 juni tot 4 juli 2004 bestrijkt, moeten ons de nodige informatie bezorgen voor 5 mei a.s.

U kunt uw gegevens faxen naar 02-767 57 86 of e-mailen naar randkrant@derand.be.

U kunt uw informatie ook per brief sturen naar ons redactieadres:

Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse, met de vermelding RandUit Agenda.

Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de Gemeenschapscentra en de culturele centra in de rand.

Om voor plaatsing in aanmerking te komen worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de rand.

REDACTIE Petra Goovaerts.

De pictogrammen die de verschillende rubrieken aanduiden zijn

van de hand van Floris De Smedt.

VORMGEVING Mega.L.Una, Brussel

DRUK A. De Cuyper-Robberecht, Zele.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Henry Coenjaerts, Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse.

RandUit Agenda wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Mensen uit de armoede halen is niet zo simpel

Kurt Dekempeneer (31) bracht de voorbije winter drie maanden lang de nacht door in een park. Niet in het verre Parijs, maar vlakbij in Vilvoorde. Maar liefst twintig procent van de Belgen, één op vijf, slaagt er niet in met zijn inkomen de maand rond te komen. En het aantal kansarme mensen blijft toenemen. De provincie Vlaams-Brabant schakelt daarom een opgeleide ervaringsdeskundige in die de problemen van de kansarmen van binnenuit kent en de beleidsmakers nuttige adviezen kan geven om doeltreffend op te treden.

FOTO: PASCAL VIGNERON

Manuel Chiquero en Sien De Mey

22

‘Officieel ben ik landloper’, zegt Kurt Dekempeneer. ‘Ik leef op straat. Al ruim één jaar sta ik bij de sociale woningmaatschappij op de wachtlijst voor een sociale woning. Ik vraag me af hoe het komt dat mensen in nood zolang op een woning moeten wachten? Anderhalf jaar geleden heb ik een zwaar auto-ongeluk gehad. Mijn vriendin overleefde de klap niet. Zelf heb ik maanden in het ziekenhuis gelegen. Door de hoge ziekenhuisrekeningen kon ik de huur van mijn appartement niet meer betalen. Al bij al moet ik nog bijna 10.000 euro achterstallige ziekenhuiskosten betalen. Het is niet de eerste keer dat ik op straat leef. Toen mijn grootmoeder een paar jaar geleden stierf, ben ik door de sociale woningmaatschappij uit het huis gezet waarin ik met haar samenwoonde.’

Gelukkig heeft zijn vriend Lieven Van Leuven wel een vast onderkomen, al ontbreekt het geld voor de verwarming. Hij helpt Kurt tijdelijk aan een dak boven het hoofd. ‘De huurprijzen die de sociale woningmaatschappij aanrekent, zijn voor kansarmen onbetaalbaar’, vindt Lieven Van Leuven. ‘Hoe kun je nu als alleenstaande met een leefloon van 595,32 euro elke maand 300 euro neertellen voor een klein optrekje? Hetzelfde geldt voor de verblijfskosten die opvangtehuizen aanrekenen. Dakloze mensen moeten in crisisinterventiecentra 20,91 euro per dag betalen. Kansarmen slagen er zo nooit in wat geld bij elkaar te sparen om een nieuw leven te beginnen.’

Welkom toevluchtsoord

Kurt Dekempeneer is maar één van de trouwe bezoekers van het Vilvoordse inloopcentrum waar kansarmen elkaar op weekdagen ontmoeten. ‘Die contacten zijn belangrijk’, zegt Anita Bijdekeke. ‘Wie in de put zit, krijgt een schouderklopje. Door hier te komen, ben ik sterker geworden.’ François De Moor was zelfstandige maar is onlangs failliet

gegaan. Hij doet in het inloopcentrum vrijwilligerswerk en zijn toekomst ziet er niet meteen rooskleurig uit. ‘Onlangs heeft de RVA me werkonwillig verklaard omdat ik niet zou zijn ingegaan op een werkaanbieding van hun. Ik heb die uitnodiging echter nooit gekregen. Desalniettemin ben ik zes weken geschorst van de werkloosheid en moet ik al die tijd zonder inkomen proberen te overleven.’

Voor François is het inloopcentrum een echt toevluchtsoord. ‘Je voelt je hier minder eenzaam en sluit vriendschap met je lotgenoten. Onlangs zijn we er in het weekend zelfs samen een keertje op uit getrokken. Kansarmen worden hier niet met de vinger gewezen, wat buiten het inloopcentrum al te vaak gebeurt.’

Het Vilvoordse inloopcentrum draait voorlopig met de steun van het Centrum Algemene Welzijnszorg (CAW) en de provincie Vlaams-Brabant. Het CAW stelt een lokaal ter beschikking en een deeltijds medewerkster organiseert er samen met de bezoekers tal van activiteiten. Hoe de financiering er in de toekomst zal uitzien, is onzeker. Het inloopcentrum hoopt op een vaste regeling en subsidiëring van de overheid. Momenteel barst het centrum zowat uit zijn voegen. Op maandagmiddag komen er hier soms veertig kansarme mensen eten.

Vertrouwen winnen

‘Onze burgemeester houdt zich met Europa bezig, maar hier zien we hem niet’, zegt Monique Jacobs, een andere vaste klant van het inloopcentrum. ‘Op de gemeenteraad zegt hij dat er geen armoede is in Vilvoorde! Waarom komt hij hier niet eens een kijkje nemen in plaats van naar het

voetbal te gaan? Politici verschuilen zich achter een waaier van beloftes, maar in de regeerprogramma's staat nauwelijks iets over armoede en véél over maatregelen voor allochtonen. Dat leidt tot verdeeldheid bij de bevolking, want de mensen krijgen op die manier de indruk dat er meer gedaan wordt voor migranten dan voor kansarme Belgen.'

Manuel Chiquero is ervaringsdeskundige armoede en weet als geen ander wat het is om arm te zijn. 'Ik heb nooit geweten wat het is om een thuis te hebben omdat ik als kind altijd in instellingen verbleef. Toen ik 18 was, ben ik als arbeider aan de slag gegaan.' Vijf jaar geleden koos Manuel Chiquero voor een opleiding tot ervaringsdeskundige. Het is een zware opleiding waarbij de cursisten eerst hun eigen frustrerende ervaringen met armoede en uitsluiting moeten verwerken. Na dat verwerkingsproces moeten ze op een positieve manier mensen tegemoet treden en proberen te helpen die in dezelfde marginale situatie zijn beland. Door hun eigen achtergrond herkennen ervaringsdeskundigen armoede meteen en voelen ze feilloos aan hoe arme mensen hun problemen het best kunnen aanpakken.

Manuel Chiquero is sinds een jaar bij de provincie Vlaams-Brabant aan de slag als ervaringsdeskundige. In het ondersteuningsteam armoede en sociale uitsluiting werkt hij nauw samen met stafmedewerkster Sien De Mey. 'Manuel slaagt erin onmiddellijk het vertrouwen van kansarme mensen te winnen', zegt zij. 'Ze voelen aan dat hij ook ooit honger heeft geleden. Die goede contacten zijn ontzettend waardevol want kansarmen hebben doorgaans heel negatieve ervaringen met overheden. Dankzij Manuel win ook ik hun vertrouwen en kunnen we nagaan of het beleid voor kansarmen juist of verkeerd zit. Zo proberen we onder meer een aantal hardnekkige wederzijdse vooroordelen bij de armen en bij het beleid weg te werken.'

Manuel kent uit eigen ervaring sommige hiaten in de wetgeving. Door hier tijdig op in de spelen kan worden vermeden dat kansarmen nog meer in de verdrukking komen. 'Volgens de Belgische wetgeving heeft iedereen recht op een bestaansminimum', geeft Manuel Chiquero als voorbeeld. 'Als een OCMW een kansarme dat bestaansminimum weigert te betalen, kan hij verzet aantekenen bij de arbeidsrechtbank, maar het kan meer dan één jaar duren vooraleer die een uitspraak heeft gedaan! Intussen moet de kansarme wel verder (over)leven. Beleidsmakers menen het best goed met iedereen, maar kansarme mensen blijven vaak in de kou staan. Dat komt omdat de politici de situatie van die mensen niet echt kennen.'

Groeiend zelfbewustzijn

Is er dan zo'n enorme kloof tussen kansarmen en het beleid? Sien De Mey: 'Het is zelfs de reden waarom de provincie met dit project van ervaringsdeskundigen is gestart. De kloof is gemakkelijk te verklaren. Mensen in kansarmoede hebben een eigen levensstijl ontwikkeld die bestaat in het leren overleven. Omdat het beleid voornamelijk is afgestemd op de middenklasse vallen de kansarmen dikwijls door de mazen van het net. Zo worden de

Kurt Dekempeneer

renovatiepremies voor huisvesting bijvoorbeeld vooral aangevraagd door mensen uit de middenklasse. Hetzelfde kan gezegd worden van veel goed bedoelde gezondheidscampagnes; de gezondheid van de middenklasse gaat er daardoor op vooruit, maar arme mensen sterven nog altijd gemiddeld tien jaar vroeger dan de meer begoeden. Als we niets doen, wordt de kloof tussen arm en rijk alleen maar groter', waarschuwt Sien De Mey. 'Het aantal armen neemt trouwens toe. Daarom willen we uitvissen hoe we kansarme mensen beter kunnen bereiken. We doen dat door recht-

streekse contacten te leggen met kansarmen, via bestaande projecten zoals de inloopcentra in Vilvoorde, Leuven en Tienen. In Dilbeek, Halle, Asse en het Pajottenland werken we samen met welzijnsschakels die naast hun andere activiteiten ook kansarmen bij elkaar brengen. We zijn nu bezig met een speciaal project dat moet leiden tot een rechtstreekse dialoog tussen kansarmen en het beleid. Er wordt een provinciale participatiegroep met kansarmen opgericht die voorstellen gaat doen aan de beleids-

makers. Politici moeten leren inzien dat mensen die weten wat het betekent in armoede te leven, de meest aangewezen personen zijn om te signaleren waar het misloopt en om voorstellen te formuleren die de armoede verminderen. Het hele project rond kansarmoede moet er uiteindelijk voor zorgen dat steeds minder mensen daarmee te maken krijgen. Het gaat dus om een fundamentele maatschappelijke verandering.' Sien De Mey beseft dat het niet eenvoudig is om mensen uit de armoede te halen. 'Vaak wordt armoede van generatie op generatie doorgegeven. Toch zie ik na een jaar werken met kansarmen vooruitgang. Ze krijgen stilaan een ander zelfbeeld en worden zelfbewuster: 'Ik ben wél iemand, ik kan wél iets, ik hoor erbij...''

Marleen Teugels

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

De radio berichtte het op een zondagochtend: vier doden bij een zwaar verkeersongeluk in Overijse, Frans Verbeekstraat - mijn gemeente, mijn dagelijkse route. De Frans Verbeekstraat is geen gewone dorpsstraat, maar de lange kronkelweg die Overijse en Hoeilaart verbindt, zo'n typisch Vlaamse, geïmproviseerde weg, vroeger zanderig en landelijk, nu geasfalteerd en druk bereden. Typisch streekgebonden is het licht heuvelend reliëf van de weg. De Frans Verbeekstraat is niet zo avontuurlijk en gevaarlijk als de beruchte kronkelweg die de druivenstreek met Leuven verbindt, maar is er wel mee te vergelijken. Het is het soort rijweg waarop de roekelozen de aandrang voelen gas te geven en hun motor te overstemmen bij het nemen van de bochten, vroemvroem. In de dag temperen de drukte, De Lijn-autobussen en het heen-en-weer van de omwonenden het verkeer, 's nachts liggen de kronkelwegen erbij als rallycircuits. Dat er ook dan in de Frans Verbeekstraat maar 70 mag worden gereden, zal de schaarse chauffeurs een zorg zijn - hoe gaat dat als je je de koning van de weg voelt.

In de loop van die zondag en de volgende dagen berichtten de mensen van de druivenstreek elkaar de details van het ongeluk. Wat in de nationale media niet meer dan faits divers was, het klassieke dodelijke ongeluk van het weekend, was plaatselijk immers een ramp. De vier doden, twee koppeltjes, woonden in de streek, hadden er hun familieleden en vrienden. Ze kenden er de wegen zoals ik die ken en op de terugweg van hun uitgaansnachten reden ze waarschijnlijk altijd door de Frans Verbeekstraat. Ik kan me - iedereen kan zich - inbeelden hoe de stemming in de auto was, vrij en vro-

Vroem-vroem

Op de westerse ontsteltenis over de terroristische aanslag in Madrid volgde in de rand de plaatselijke ontsteltenis over een zwaar verkeersongeluk in Overijse, volgens de doodsberichten 'een smartelijk ongeval'.

Vier jongeren verkoold in een gecrashte en in brand gevlogen auto. Aurélie 17, Thomas 19, Kristel 23 en Steven 21, de leeftijden hebben in dit verhaal meer belang dan de familienamen.

lijk, vroem-vroem. Het was in het holst van de nacht, de lege weg kronkelde voor hen uit als hun vage toekomst, de ene lichte bocht na de andere en dan nog een, met in de draai een huis aan de straat, vooraan een gewitte gevel, opzij een rode bakstenen blinde muur. De bewoners van het huis moesten zich rot geschrokken hebben toen ze werden gewekt door de botsing van de auto van het jeugdige kwartet tegen hun zijmuur, en ze moeten nog meer geschrokken zijn toen ze buitenkwamen en de als een toorts brandende auto zagen.

Tegen dat de zondag aanbrak, waren alle sporen van het ongeluk verdwenen, behalve voor wie wist waar het precies was gebeurd en wat de zwarte vlek op de rode muur betekende. In de loop van de dag en de volgende dagen werd aan de voet van de muur een fotocollage van het viertal geplant en werden bloemen neergelegd, kaarsjes aangestoken, teksten in plastic achtergelaten - het collectieve rouwproces van de machtelozen. Ik ging het tijdelijk mo-

numentje bekijken en de teksten lezen met dezelfde ontsteltenis waarmee ik in die dagen naar de foto's van het Madrileense bloedbad keek - niet uit nieuwsgierigheid naar de ramp, wel naar het noodlot dat mensen kan treffen, pendelaars in Madrid die 's morgens routineus naar hun werk vertrekken en jongeren in Overijse die 's nachts lachend terugkeren van een avondje uit.

'Klootzakken!' riepen de Spanjaarden tijdens de manifestaties die volgden op het moordende bloedbad. Ze keerden zich woedend tegen de terroristen aller landen en schreeuwden hun machteloosheid uit. 'Hoe pijnlijk', schreven jongeren in de teksten die ze achterlieten aan de zwartgekleurde muur. Ze hadden

het over gezellig samenzijn, vriendschap en nu afscheid, ik dacht aan roekeloos rijgedrag, onverantwoordelijkheid en nu dood, vier voortijdig afgebroken levens. 'Klootzak!' zou iedereen woedend hebben geroepen als de jongeren doodgereden zouden zijn door een hardrijder in een andere auto, een verkeerterrorist. Maar nu de jeugdige chauffeur van de verongelukte auto zelf de hardrijder was geweest, werd de dood van het viertal 'een smartelijk ongeval' in plaats van een zware verkeersmisdad.

'Het is gebeurd', zegt mijn dochter van 21, 'meer valt er niet te zeggen.'

'Toch wel', antwoord ik, 'er valt te zeggen dat roekeloos rijden als verstokt roken is. Een mens heeft een zus of zo levenspatroon, met meer of minder ingebakken gevaren.'

Maar telkens als ik de plek met de zwarte vlek passeer, vind ik mijn commentaar ongepast. Het viertal kende geen gevaren, was jong en zorgeloos. Kloteplek.

Brigitte Raskin

van huizen en tuinen

FOTO: S. PATRICK DE SPIEGELAERE

800.000 bloembollen in Groot-Bijgaarden

Het kasteel van Groot-Bijgaarden werd gebouwd rond 1650. Sommige delen zijn echter veel ouder, zoals de massieve 37 meter hoge slottoren die dateert van 1347. Het poortgebouw met de twee ronde torens is eveneens een overblijfsel uit de 14de eeuw.

In de loop der eeuwen huisden hier heel wat illustere bewoners, maar na een laatste bloeiperiode onder het Oostenrijks Bewind ging het bergaf. Het kasteel verkommerde en grote delen van het landgoed werden verkaveld. Toen Raymond Pelgrims het domein in 1902 kocht van de zusters Clarissen van Parijs, was het een puinhoop. Dertig jaar lang spaarde hij kosten noch moeite om het kasteel in zijn oude glorie te herstellen.

Renaissancepareltje

Raymond Pelgrims, die ook voorzitter was van de 'Société des Demeures Historiques de Belgique - De Historische Woonsteden van België', beperkte zich overigens niet tot de restauratie van het kasteel van Groot-Bijgaarden. Hij was ook heel actief betrokken bij de restauratie van o.m. het kasteel van Beersel en het Mercator-Orteliushuis in Antwerpen. Omdat hij van Groot-Bijgaarden een pareltje van Vlaamse neo-renaissance wilde maken, restaureerde hij ook de kerk en bouwde hij het Pampoelhuis, het oude gemeentehuis van Groot-Bijgaarden.

Een soort Keukenhof

Het huidige kasteelpark zou in het begin van de 20ste eeuw zijn aangelegd door de bekende tuinarchitect Louis Fuchs. Al bestaan daarover twijfels omdat Fuchs op dat ogenblik al in de tachtig was. Misschien heeft Fuchs,

Het Kasteelpark van Groot-Bijgaarden verandert dit voorjaar in een grote bloembollentuin. Met de hulp van enkele grote Nederlandse bloembollenfirma's zijn er meer dan 800.000 bollen geplant. Bedoeling is dat Groot-Bijgaarden op termijn uitgroeit tot een soort Belgische Keukenhof.

die Raymond Pelgrims wel kende, enkele schetsjes gemaakt, maar waarschijnlijk niet veel meer dan dat. Na jarenlange verwaarlozing werd twee jaar geleden gestart met de restauratie van het park. Daarvoor heeft Xavier Pelgrims de Bigard, de huidige eigenaar van het kasteel, een beroep gedaan op twee jonge Nederlandse landschapsarchitecten, Elma van Boxel en Kristian

Het bloembollenfestival moet een jaarlijks terugkerend toeristisch evenement worden

Koreman van ZUS Urban Production uit Rotterdam. Hun opdracht was om van het veertien hectaren grote park een soort Keukenhof te maken. 'In plaats van een soort showruimte in open lucht zoals de Keukenhof, waar elke producent een plaatsje krijgt om zijn bollen op hun mooist te tonen, is hier het park het uitgangspunt en niet de bollen', zegt Kristian Koreman. 'Noem het een hedendaagse versie van de Keukenhof waarbij de vormen en de kleuren ervoor moeten zorgen

dat het landgoed met zijn open en beboste gedeelten, zijn glooiend reliëf, een boomgaard, restanten van een formele Franse terrastuin,... helemaal tot zijn recht komt.'

Klinkende kleuren

Koreman en van Boxel ontwierpen zes thematuinen met muziek, in de figuurlijke zin van het woord dan, als rode draad. 'Omdat we elk gebied een andere sfeer wilden geven maar er toch een soort totaalbeleving van wilden maken, hebben we het wandelparcours opgevat als een muziekcompositie, een frozen symphony', zegt Koreman. Terwijl de bezoeker in de ene tuin wordt overdonderd door 'klanken' in de vorm van heftige kleuren, klinkt in de andere tuin het zachte geluid van blauwe bloemen. In de terrastuinen accentueren twee vloeiende lijnen als solisten de architectuur. In het bos worden natuur en cultuur tegen elkaar uitgespeeld in een geheime tuin tussen witte en gele voorjaarsbloeiers. Het hele project maakt deel uit van een globaal restauratieprogramma van park en kasteel. Het bloembollenfestival moet een jaarlijks terugkerend toeristisch evenement worden. Als het kasteel volledig is gerestaureerd, zal het worden verhuurd voor feesten, recepties en seminars. **Paul Geerts**

Het bloembollenfestival is tot en met 23 mei dagelijks geopend van 10.00 tot 18.00. Het kasteel ligt in de Van Beverenstraat in Groot-Bijgaarden aan het begin van de autosnelweg naar Gent-Oostende en is te bereiken via uitrit 11 op Ring West. Info: tel. 02-344 62 73, e-mail grootbijgaarden@tiscali.be, website www.kasteelgrootbijgaarden.be

Tervuren ziet oude droom in vervulling gaan

'De schildersschool van Sint-Martens-Latem is beroemd geworden, maar die van Tervuren was er eerst, en toen had het woord 'Tervuren' de klank van een school in de schilderkunst - net als Laren in Nederland of Barbizon in Frankrijk. Maar wij waren er vóór Latem.' Dat zegt Jan Verhulst, voorzitter van de vereniging 'Vrienden van de School van Tervuren', die eind augustus tegelijk een museum inhuldigt en een boek uitgeeft. Beide zijn gewijd - hoe kan het anders - aan de School van Tervuren.

Natuurlijk zitten we in Tervuren, in café Den Engel tegenover de kerk, midden tussen het geroezemoes van de vele lokale klanten. Ik kom net uit de stijve Brusselse Wetstraat en heb enige moeite om me aan dit nieuwe onderwerp aan te passen: Jan Verhulst spreekt immers over de School van Tervuren als over een hem vertrouwde familie- of vriendenkring die iedereen wel kent. Maar Verhulst is gelukkig een geboren verteller; snel ligt de Wet-

FOTO: PASCAL VIGNERON

Het Hof van Melijn

straat ver achter mij en krijgen nieuwe namen een vertrouwde klank: Montigny, Boulenger, Coosemans, Asselberghs.

Schilders in weer en wind

Dit zijn niet alleen de namen van straten in de zogenaamde 'witte wijk' van Tervuren, maar prominente schilders van de School van Tervuren, die zich situeert in de tweede helft van de negentiende eeuw, met Charles Tschaggeny als een voorloper. Tschaggeny schilderde in 1840 de paarden van de stoeterij in Tervuren. Joseph Coosemans

vestigde zich in 1856 in de gemeente, waar hij gemeentesecretaris zou worden. Camille Van Camp ontdekte in diezelfde periode Tervuren, na een tijd in Barbizon te hebben gewerkt. Boulenger en Raeymaekers zouden op het Salon van Brussel in 1866 als eersten over de 'School' van Tervuren hebben gesproken en eisten zo het mystieke vaderschap van deze school op. Van Hippolyte Boulenger zijn zeer tere schilderijen bewaard gebleven; hij was ongetwijfeld een van de meest talentrijke schilders van de School van Tervuren. Boulenger schilderde ook in de Maasvallei, bij Dinant en Anseremme. Dat buiten schilderen, in weer en wind, zou zijn gezondheid hebben ondermijnd.

Het ging bij deze schilders daadwerkelijk om een school, in de betekenis van een denk-en-werkrichting. Zoals een generatie van schilders dat in het dorp Barbizon, bezuiden Parijs, had gedaan, verlieten deze schilders hun ateliers om met hun schildersezels midden in de natuur te gaan staan en daar naar de natuur te gaan schilderen. De faam van deze landschapsschilders uit Tervuren was zeer groot. Zo schreef Charles Tardieu in de catalogus van een (postuum) aan Joseph Coosemans gewijde tentoonstelling (november 1905): 'De School van Tervuren bestaat vandaag niet meer in de lokale zin van het woord. Zij overstijgt het plaatselijke, ze is overal. Men maakt zelfs deel uit van de School van Tervuren zonder ooit een voet op Tervurense bodem te hebben gezet (...). Of men nu zijn ezel

Weldra boek over Tervuren en de kunst in Nederlands, Frans, Duits en Engels

Ter gelegenheid van de opening van het gemeentelijk museum het Hof van Melijn te Tervuren plannen de 'Vrienden van de School van Tervuren' de uitgave van een boek onder de titel *Tervuren, rijk aan geschiedenis, rijk aan kunst*. Het boek werd geschreven door Herman De Vilder, is royaal geïllustreerd en bestaat uit een 12-tal hoofdstukken. Daarin wordt hoofdzakelijk het accent gelegd op de heemkunde en op de plastische kunsten - en de daartoe behorende kunstenaars en kunstmanifestaties -, en dit dan zoveel mogelijk ingebed in de rijke geschiedenis van de gemeente. Een groot gedeelte van de inhoud van deze uitgave is gebaseerd op bijdragen die verschenen zijn in de tijdschriften van de Heemkundige Kring ('De Horen') en van de 'Vrienden van de School van Tervuren' ('Het Hof van Melijn'). Het zijn deze verenigingen die materiaal, kennis, tijd en inzet willen en kunnen besteden aan het tot stand komen, inrichten en beheren van het nieuwe museum en dit natuurlijk in samenwerking met het bestuur en de diensten van de gemeente.

Bij de opening van het museum zal in elk geval de Nederlandstalige versie van het boek ter beschikking zijn. In het najaar zullen dan op bepaalde tijdstippen de Franse, Duitse en Engelse versie aan het anderstalige publiek worden aangeboden.

Herman De Vilder

neerzet in Brabant of Limburg, op een duin of op een heuvel, aan de oever van een grote rivier of bij een bescheiden beekje, als landschapsschilder behoort men tot de Tervurense school.'

De charme van Tervuren

Herman De Vilder heeft aan de School van Tervuren een uitstekend boek gewijd, dat door de 'Vrienden van de School van Tervuren' (VST) - onder voorzitterschap van Jan Verhulst - wordt uitgegeven. De Vilder plaatst de School in een ruimer kader van tijd en ruimte en dat maakt dit boek erg leesbaar. Zo vernemen we dat de naam Tervuren afstamt van Fura, een verwijzing naar de Voerbeek. Meerdere vorsten lieten hun oog vallen op het charmante Tervuren aan de rand van het Zoniënwood. Dat gold ook voor koning Leopold II, die het uitgestrekte domein naast het dorp het uitzicht bezorgde dat tot vandaag alom bekend is, met het Kongomuseum, het Arboretum, de Warande. Op dezelfde wijze als op deze vorsten oefende Tervuren in de negentiende eeuw een grote aantrekkingskracht

Hippolyte Boulenger, *De beschaduwde weg*

uit op een aantal schilders: als een zeer aangenaam oord waar het goed vertoeven is.

De Vilder plaatst het ontstaan van de School van Tervuren in het verlengde van de ideeën van de Franse filosoof Jean-Jacques Rousseau; weg met het academisme en de georganiseerde maatschappij, terug naar de natuur en geloof in de ongereptheid van de natuurmens: 'l'homme sauvage'. Zo trok-

ken ook schilders de stad uit, de dorpen en de natuur in. Daar kwam bij dat het leven in de dorpen veel goedkoper was dan in de stad, voor aankomende schilders een niet onbelangrijk detail. (Ik weet niet of het leven in Tervuren vandaag nog veel goedkoper is dan in de stad, maar dit is geheel terzijde!)

In Engeland trekken John Constable en William Turner de natuur in. In Frankrijk 'ontdekken' Corot en Courbet het plaatsje Barbizon en later ook het haventje van Honfleur aan de Norman-

dische kust. De namen van deze dorpen worden snel de namen van Schilderscholen. In deze rij neemt Tervuren een zeer eervolle plaats in.

Het Hof van Melijn eindelijk museum

De School van Tervuren krijgt ook een nieuw museum: het Hof van Melijn. Deze prachtige hoeve werd al in 1933 door de gemeente aangekocht met de

bedoeling er een museum voor Geschiedenis, Alaaam, Kunst en Folklore in onder te brengen. Maar het bleef bij intenties en het eens zo prachtige gebouw veranderde stilaan in een bouwval. Meer dan zeventig jaar na de aankoop krijgt het pand nu eindelijk zijn bestemming. De maatschappij voor sociale woningen Elk zijn Huis brengt er enkele appartementen in onder, maar vooral: het museum waar Tervuren al zo lang op wachtte en waar het werk van Boulenger, Coosemans en zoveel anderen eindelijk tot zijn recht zal komen.

Het Hof van Melijn ligt recht tegenover het gemeentehuis, in het centrum van de gemeente. Het Hof wordt al in 1366 vermeld in een cijsboek dat in de Parkabdij van Heverlee wordt bewaard. Oorspronkelijk bestond het Hof uit een poortgebouw, een schuur, het woonhuis en de stallen, met een hoofdingang in de Broekstraat en een laag gebouwtje met een overdekte gang in de Brusselsestraat. Alleen het woonhuis en de stallen bleven over, en die werden gerestaureerd. Tijdens de restauratie werden sporen van oude muurschilderijen gevonden; het is de bedoeling om die in een later stadium eveneens te restaureren.

De 'Vrienden van de School van Tervuren' beschikken over meer dan honderd schilderijen, voor een groot deel afkomstig uit het werk van de School. Maar veel schilderijen uit deze School bevinden zich in privé-bezit in Tervuren. De aan deze en gelijkaardige schilderijen toegekende geldelijke waarde steeg vooral de jongste jaren voortdurend. Een gehele herwaardering van de School van Tervuren op dit vlak behoort dan ook tot de mogelijkheden.

Guido Fonteyn

Worthy museum for famous Tervuren artists' school

At the end of August the Tervuren association the 'Friends of the School of Tervuren' pays tribute to a museum that is devoted to the School of Tervuren, a school of artists from the second half of the nineteenth century. Just as a generation of artists from the French village of Barbizon had done, landscape artists such as Tschaggeny, Coosemans, Van Camp, Boulenger and Raeymaekers left their studios to go painting in the midst of nature. They were hugely famous.

The museum of the School of Tervuren is established in the 'Hof van Melijn', which is located directly opposite the town hall and was bought by the municipality in 1933 for the purpose of creating a museum. More than seventy years after its acquisition the property will finally achieve this purpose.

On the occasion of the opening of the 'Hof van Melijn' the 'Friends of the School of Tervuren' are planning to publish the book *Tervuren, rich in history, rich in art*. The Dutch language version will be available when the museum opens, followed in the autumn by the French, German and English translations.

FOTO'S: PASCAL VIGNERON

Visrestaurant 't Stoveke: de zee-vende hemel

Meteen bij het binnenkomen zie je het potkachelletje staan waaraan 't Stoveke zijn naam heeft ontleend. Verder is er allerlei veranderd sinds de oprichting, want ondanks de klassieke stijl van het restaurant bespeur je toch menig modern detail. Het resultaat: een behaaglijk hedendaags etablissement opgedeeld in een kleine voorzaal en een wat grotere achterzaal die uitgaat op de tuin en het terras, waar in de zomer eveneens kan worden getafeld.

Buitensporige visprijzen

Er komen meteen een paar lekkere lepelhapjes op tafel bij het presenteren van de kaart. Daarop prijken uitsluitend visschotels! Vleesgerechten kun je hier alleen krijgen als je ze tevoren - dus bij het reserveren - bestelt. Jan Hostens geeft toe dat zijn specialisatie risico's inhoudt, want goede vis wordt almaar zeldzamer en duurder, terwijl de mensen juist steeds meer vis willen eten. Omwille van de buitensporige prijzen van de vis vermeldt de kaart noch bij de lunch van twee gangen plus koffie voor 31 euro, noch bij het menu Gourmand van drie gangen voor 44 euro wat u precies krijgt. Dat kan namelijk variëren afhankelijk van de aangekochte vis. 'Ik word vanuit de hallen van Parijs opgebeld door mijn leverancier die daar gaat kopen. Hij informeert me over de prijzen en in functie daarvan kies ik', zegt Jan Hostens. Op de dag van mijn bezoek bestaat de lunch uit een slaatje met rode zeebaars en truffelvinaigrette en vervolgens als hoofdge-

Twintig jaar geleden besloot Jan Hostens de informatica vaarwel te zeggen, een eethuis te openen en zelf in de keuken te gaan staan. Zijn klasserestaurant, waar echtgenote Annie Coeckelberghs vriendelijk en professioneel 'de zaal doet', werd een gastronomische pleisterplaats in Strombeek-Bever.

recht kabeljauw met tapijtschelpen ('palourdes'). Het menu Gourmand is een roulade van rog met truffelvulling en daarna koningsbrasem ('dora de royale') met olijfolie van Maussane

Goede vis wordt almaar zeldzamer en duurder, terwijl de mensen juist steeds meer vis willen eten

in de Provence. 'Wij halen daar de olijfolie een paar keer per jaar bij een kleine producent', verklapt Hostens.

Eerlijke informatie

Om de keuken van 't Stoveke te beoordelen, eet ik deze keer à la carte. Na een kopje aspergesoep als smaakmaker volgt een spectaculaire schotel van Noorse kingkrab met licht gevanilleerde olijfolie en gekonfijte olijven. De grote poten van de krab vormen een koepel over de sla. Annie Coeckelberghs vertelt dat de olijven eerst goed

worden gespoeld zodat het bittere eruit is. Vervolgens worden ze gekookt in suikerwater tot het water helemaal is verdampt. Ze smaken dan naar kandij en gaan harmonieus samen met de trouwens perfecte krab. Maar alle vis is van de eerste rang in 't Stoveke. Hostens gebruikt geen gekweekte vis en is van mening dat koks die dat wel doen, het eigenlijk op hun kaart zouden moeten vermelden.

Ik vervolg de maaltijd met een mooie risotto van tongfilets, langoestinstaar-ten en groene asperges. Hoewel het pas maart is, krijg ik als dessert rijpe aardbeien voorgeschoteld in een coulis met balsamico en rode wijn; een lekker frisse afsluiting. Bij de koffie worden aantrekkelijke versnaperingen gepresenteerd. Op de uitgebreide wijnkaart van 't Stoveke prijken tal van selecte wijnen, vooral witte wijn, die gelukkig ook vaak in halve flessen worden aangeboden.

Vakwerk

Vanuit de zaal kun je in de kleine keukens kijken, waar Jan Hostens zich laat bijstaan door een hulpkok en nog een helper. Het gaat er absoluut niet heftig aan toe, hoewel de zaal helemaal vol is. Ook Annie Coeckelberghs gaat heel relaxed van tafel tot tafel met de onfeilbare intuïtie van de gastvrouw die weet waar ze nodig is. Vakwerk! Dit is een restaurant waar je je goed voelt.

GVS

Restaurant 't Stoveke, Jetsestraat 52, 1853 Strombeek-Bever, tel. 02-267 67 25. Gesloten op zondag, maandag en feestdagen.

Het boerenleven zoals in grootmoeders tijd

Het Neerhof in Dilbeek is niet zomaar een kinderboerderij. 'Jeugd- en gezinsboerderij' horen ze daar veel liever. Al sinds 1974 kan jong en oud er het echte boerenleven meemaken. Hooien, graan oogsten, stallen uitmesten en kaas maken, het gebeurt hier nog allemaal, en iedereen die wil, kan er aan meedoen.

Het Neerhof is geen speelhoeve maar een echte boerderij die op volle toeren draait, met volwassen dieren zoals schapen, geiten en runderen. 'Het Neerhof is een historische boerderij. Modern kun je onze werking niet noe-

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

men. Het gaat er hier aan toe zoals in grootmoeders tijd', zegt projectleider Marc De Staercke. Dat is de meest aangewezen manier om bezoekers te laten kennismaken met de hele waai-er boerderijactiviteiten, vindt hij. 'We produceren alles zelf. De koeien moeten eten, dus zaaien we graan, er is hooi nodig, dus oogsten we hooi.'

Onvergetelijke indrukken

Scholen, jeugdverenigingen en allereerste organisaties voor volwassenen

beleven hier een dag lang het authentieke boerenleven. Als een onderwijzeres haar klas laat kennismaken met het Neerhof, leren de kinderen er niet hoeveel poten of staarten een koe heeft. 'Daarvoor bestaan andere plaatsen', vindt De Staercke. 'Hier moet je de adem en de stront van de koe kunnen ruiken, het gewicht van de bieten kunnen voelen. Dat zijn indrukken die je nooit vergeet; het is een heel andere manier van leren dan in een klaslokaal met boeken en prenten.' Het pakket aan ervaringen dat je in het Neerhof kunt opdoen, is enorm. Dieren moeten al eens van hok of stal veranderen. Soms moeten er nieuwe hokken komen of is er hout nodig voor de oven. 'We hebben hele programma's uitgewerkt voor kinderen', legt Marc De

'Hier moet je de adem en de stront van de koe kunnen ruiken, het gewicht van de bieten kunnen voelen'

Staercke uit. 'In 'Van Koe tot Kaas' helpen de kinderen plattekaas maken. Ze zien dat die niet op een uur klaar is, maar dat het een proces van verschillende dagen is.' De filosofie van het Neerhof wil vooral stadsmensen opnieuw laten kennismaken met het lange productieproces dat hun volle winkelkarretje voorafgaat. Vlees is niet zomaar een pakje met plastic erover in de koelafdeling van de supermarkt; er moet eerst een dier worden opgefokt en geslacht voordat je het op je bord krijgt.

De lekkerste frieten ter wereld

Jongeren van 10 tot 14 kunnen tijdens de vakanties inschrijven voor een hele week boerenleven. 'We kiezen voor een formule waarbij de kinderen 's morgens naar hier komen en 's avonds weer naar huis gaan, omdat we echt mikken op de jeugd in en om Brussel. Met overnachtingen erbij worden de vakanties duurder. Dan komen er bemiddelde mensen van heinde en verre op af en blijft de eigen jeugd in de kou staan.'

De Staercke is een grote voorstander van de weekformule. 'Als je op maandag begint met plattekaas maken, kun je die op dinsdag afwerken. Je volgt het hele verloop van het proces.' Maar al naar gelang het seizoen kan ook aardappels rooien op het programma staan. De volgende ochtend worden die geschild, versneden en omgetoerd tot de lekkerste frieten ter wereld. Een heel andere belevenis dan gewoon een pakje uit de diepvries halen en in de frietketel gooien. Volwassenen kunnen zich op het Neerhof ook bekwaamen in het maken van kaas of appeltaart, manden vlechten, snoeien enzovoort. Als er vraag is, wordt erop ingespeeld. 'Het gaat altijd om technieken die iedereen kan uitvoeren, als je maar weet hoe', besluit De Staercke. Wie alleen eens graag een frisse neus haalt, kan inschrijven voor een begeleide wandeltocht. Begin- en eindpunt liggen op het erf van het Neerhof. Van daaruit verken je de hele streek: de Zennevallei, de Dendervallei, het Pajotteland, noem maar op. Achteraf uitblazen met een drankje van huize Neerhof hoort daar natuurlijk ook bij.

Ines Minten

Meer weten?

Het Neerhof, Neerhofstraat 2,
1700 Dilbeek, tel. 02-569 14 45,
e-mail Neerhof@vgc.be

Dreißig Jahre Neerhof Dilbeek

Der Neerhof in Dilbeek ist ein Kinderbauernhof, auf dem Jung und Alt seit 1974 am echten Bauernleben teilnehmen können. 'Modern kann man unsere Arbeitsweise nicht nennen, es geht hier zu wie zu Großmutterns Zeiten', sagt Projektleiter Marc De Staercke. Heu machen, Korn ernten, Ställe ausmisten und Käse machen, all das geschieht hier noch, und jeder der dabei mitmachen will, kann das tun. 'Hier muss man den Atem und den Dung der Kühe riechen und das Gewicht der Rüben fühlen können. Das sind Eindrücke, die man niemals vergisst - eine völlig andere Lernweise als mit Büchern und Bildern in einem Klassenzimmer.'

RANDMAN!

'Vuurwerk' op de nationale feestdag

Kan het symbolischer? Tijdens de nationale feestdag op 21 juli lopen de Waalse Laure Leroy en de Vlaming Jean-Claude Vanbellingen elkaar tegen het lijf bij het vuurwerk in Bredene. En het is meteen ook figuurlijk vuurwerk. 'Ik was er onmiddellijk zeker van dat hij de man van mijn leven was.'

Dat Vlamingen en Walen elkaar wel eens het leven zuur maken, begrijpt Laure Leroy niet. 'Misschien is mijn Nederlands niet perfect, maar ik doe mijn best tegenover iedereen. Ik leerde Nederlands op school in Gembloux en Namen. Na drie jaar humaniora was ik eerste voor talen. In ben nu 56 jaar en probeer mijn Nederlands te onderhouden. Af en toe maak ik een praatje met Vlamingen die ik hier in Hoeilaart ken, maar dat gebeurt te weinig om goed te kunnen oefenen. Bijna al mijn burens zijn buitenlanders en ook met mijn man spreek ik altijd Frans. In het begin van ons huwelijk probeerde ik wel Nederlands te spreken, maar hij smeekte me daarmee op te houden. Ik moest te veel naar mijn woorden zoeken.'

'Feu d'artifice' à la Fête nationale

Quoi de plus symbolique? Durant la Fête nationale le 21 juillet, la Wallonne Laure Leroy (56) et le Flamand Jean-Claude Vanbellingen sont tombés l'un sur l'autre lors du feu d'artifice à Bredene. Une rencontre qui s'est d'emblée transformée en un véritable feu d'artifice. Au figuré, s'entend. 'J'ai su immédiatement qu'il était l'homme de ma vie', se souvient Laure. Elle ne comprend pas que Flamands et Wallons puissent quelquefois s'empoisonner la vie. Elle plaide en faveur d'un bilinguisme absolu pour tous les Belges en précisant que les écoles ont un rôle moteur à jouer à cet égard. 'Le fait qu'il y ait aujourd'hui autant de francophones dans des écoles néerlandophones est, selon moi, idéal. Cela incite les enfants néerlandophones à apprendre le français et inversement.'

Gemiste kans

Laure groeide op in Sauvenière, een klein dorp vlakbij Gembloux. Na haar huwelijk verhuisde ze meteen naar Hoeilaart, de geboorteplaats van Jean-Claude. 'De burens ontvingen mij heel goed. Maar toen ik mijn zontje in de toenmalige Nederlandstalige zusterschool wou inschrijven, kreeg ik het deksel op mijn neus. Geen plaats voor Franstaligen, zo luidde het. Nu is dat wel anders. We stuurden Nicolas dan maar in het Brusselse Oudergem naar school. Hij spreekt nauwelijks Nederlands, ook al deed hij mee aan sportactiviteiten in die taal. Het is een gemiste kans.'

Maar niet alleen de school reageerde negatief op het taalverschil. 'Mijn zus

'In het begin van ons huwelijk probeerde ik wel Nederlands te spreken, maar mijn man smeekte me daarmee op te houden'

heb ik ruim dertig jaar niet gezien, tot ze hier een tijdje geleden toch op de stoep stond. Zij wilde destijds niet dat ik met een Vlaming omging. Zoiets kan er bij mij dus niet in! Gelijkaardige problemen heb ik met mijn schoonfamilie gelukkig niet gehad.' Jean-Claude's moeder heeft haar 'roots' nabij de Frans-Belgische grens en zijn vader is een Vlaming. 'Hun hond reageerde heel goed op Frans én Nederlands', lacht Laure Leroy. 'Nee, ik zou nooit meer terug willen naar Wallonië. Ik voel mij goed in Hoeilaart. Alleen met het dialect van de plaatselijke bewoners heb ik het soms moeilijk. Ze schakelen ook veel te snel over op het Frans. Al bij al lijken ze het wel te waarderen dat ik moeite doe om Nederlands te spreken. Walen reageren alleszins veel minder positief op Vlamingen die in Wallonië komen wonen. Als je daar geen Frans spreekt, zullen ze je niet helpen. Hier hebben ze mij op het gemeentehuis nog nooit gezegd dat ze mij niet verstaan.'

FOTO: PASCAL VIGNERON

Laure Leroy

Iedereen tweetalig

Hoewel ze heel positief staat tegenover haar huidige woonplaats, voelt Laure zich soms toch een buitenstaander. 'Het gemeentebestuur gaat heel omzichtig om met het taalprobleem, maar eigenlijk kennen ze ons Franstaligen niet. Ze doen het taalverschil af als zou het louter mijn probleem zijn en niet dat van hen. Zo durf ik mij geen kandidaat stellen om lid te worden van de seniorenraad, want de gemeente stelt uitdrukkelijk dat de leden het Nederlands moeten beheersen. Ik vrees dat mijn kennis van het Nederlands onvoldoende is.'

Toch pleit ze ervoor dat alle Belgen perfect tweetalig zouden zijn en de scholen moeten daarin een stuwende rol spelen. 'Leerkrachten moeten de kinderen meer motiveren met taal bezig te zijn. Waarom sluit Hoeilaart geen samenwerkingsovereenkomst af met een Waalse school? Dat er tegenwoordig zo veel Franstaligen in de Nederlandstalige scholen zitten, vind ik net goed. Dat is voor de Nederlandstalige kinderen een stimulans om Frans te leren en omgekeerd. Maar ik besef dat menigeen hier anders over denkt.'

An Van hamme